

Старт

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

Брой 21 ● 26 октомври 1971 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

ПЪРВИТЕ-В ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТУРНИРИ

Европейските клубни турнири по спортните игри открива много сериозна възможност за международно излизане на най-силните наши отбори. Те могат да свършат степента на своята подготовка, да изпълнят по най-непосредствен начин съвременните тенденции и развоят на своя спорт, да трупат международен опит.

В тазгодишните турнири за европейските купки (за тях осведомяваме на стр. 8-9) участват 18 наши отбора: по четири по футбол, баскетбол и тенис на маса, по два волейболни и хандбални, по един по хокей на лед и водна топка. Пет състав — три футболни, хокейният и женският им представител по футбол — за съжаление вече отпаднаха от борбата; четири състава — армейските футболни, плувенските и студентските тенисисти, продължават и в следващите кръгове; на други девет отбора предстои първите срещи.

Участието в европейските турнири е чест и в същото време — най-сериозно задължение. Защото българските отбори, макар и с дружителна емблема, представляват преди всичко родния спорт.

Точно това налага всички наши представители да се подготвят по възможния най-добър начин, да спигнат връзки форма в дните на срещите за европейско първенство, да покажат в тях цялото си умение и непреклонна воля за победа. И това следва да бъде грижа както на дружествените ръководства, така и на федерациите, които да създадат най-благоприятни условия за подготовка на участниците.

Няма съмнение, че и всички приятели на спорта ще забравят своята клубна привързаност и ще подкрепят от душа и сърце българските представители на европейските спортни форуми!

ЕДНА, ПЛЮС ШЕСТ, ПЛЮС ЕДНА... стр.7

СЪС СКИ И
ПРЕЗ ... ЛЯТОТО
стр.10

ПО ФУТБОЛ
НИТЕ ТЕРЕНИ
В ЕВРОПА
И У НАС...
стр.4-5

СПОРТЪТ-
НЕ Е САМО
ШУМНИЯ
СТАДИОН
стр.6

ТРЕНЬОРЪТ-ТВОРЕЦ

Това са мисли за треньора по вдигане на тежести ИВАН АБАДЖИЕВ, който пое кормилото на нашия национален отбор след неудачното му представяне на олимпийските игри в Мексико. За две години неговите възпитаници, с част от които той започна работа от а-бе (Крайчев, Нурикия и други), постигнаха забележителни резултати. Скробен и трудолюбив, упорит и вискателен, с неговото име са свързани големите ни успехи на европейския и световния форум през тази година.

Ив. Абаджиев е завършил ВФ "Г. Димитров", състезавал се е с герба на НРБ и през 1957 г. донесе сребърен медал от световното първенство в Техеран. Беше треньор в Санвен, в спортния интернат в София, а от 1969 г. — на националния ни отбор.

Не беше и мислил, че ще стане треньор. Природата бе вложила в ръцете му таланта на художник и неговите първи творби се харесваха — па макар и в малкия и не претенциозен (но роден) Нови пазар.

Не разсъфтя тази дарба и все пак това, което изкуството загуби, спечели спортът. Решителна та стъпка бе направена, когато той, макар и пълен с колебание, прекрачи прага на физкултурния техникум в Пловдив... И вместо да рисува живописни табла или да извайва бронзови статуи, Абаджиев се хвърли към едно друго творчество, важно и прекрасно — създаването на силна и красива младеж, на шампиони и рекордьори...

И ето го — вече 15 години се вглежда, преценява, избира от безкрайния поток човешки материал, който се движи край него. Както скулпторът, дошъл да изсече най-здравия и прекрасен къс мрамор от планинския масив за своя нов монумент, така и той се изправя пред този труден и рискован подбор.

Изведнъж нещо го поразява, един блясък, една искрица, един намек и той се втурва запленил след този чист и непохътнат мрамор, след това яко и силно момче, което трябва да се приласкае, да се доведе в залата, да се увлече и запази за спорта. Понякога трябва да го откъсваш от нещо, което вече е обикнал — както този железен Нурикия, който играе ше баскетбол. Макар да знаеше, че там ще си остане посредствен състезател, дълго не можа да се освободи от обаянието на играта.

Труден е този „лов на таланти“, трудно се изсича и отделя от общата маса материалът, от който умелите треньорски ръце ще изваят прекрасния атлет... Но шом той дойде в „ателие“, миг започва дългата, пълна с превратности работа. Релефът трябва да има благородните пропорции на силата и волята, да има порив, енергия...

Дълго работят заедно: творецът-треньор и обектът на неговото творчество. В това е разликата между изкуството и спорта. В този взаимен труд на автор и обект на творчество... Тежко и продължително е това съавторство на рекорда, от което до нас идват само сухото и студено счетоводство на тоновете желязо, което младежът е вдигнал над плещите си...

Понякога спират уморени или недоволни, или разсърдени един от друг. Понякога треньорът чувству-

ва, че се е излъгал, че не е намерил добрия, годния за големия му замисъл материал. И всяка сутрин той с неудоволствие размишлява: не е ли дошъл часът да му каже да прекрати тази безсмислена борба между човек и метал?

Безсмислена? Нима е така? Нима всички непременно трябва да бият рекорд? Не е ли прекрасен и този

стрежеж у младежите да бъдат силни и стройни, да бъдат истински мъже? За болюшството и това само е достатъчно.

Но тук става дума за най-силните, за най-добрите. Трудно можем да си представим техния голям труд. Най-вече на тези, на които им завиждат, които често прелитат океана — от Техеран до Варшава,

от Варшава до Колумбос, от Колумбос до София, от София до Лима... Цифрите, които украсяват страниците на теоретичните спортни издания, които ни удивяват със своите мащаби, често пъти действително са само украса. Разведката в тази малка мирна война за световно надмощие вече знае, че хилядата тона, които се споменават като годишна норма за вдигане на гребирова, тук-там са вече само някоя комесечна порция...

Такава работа е непоносима за обикновения човек. И не толкова физически, колкото психически. Защото в този шедър на блага век, когато аскетизмът е последното нещо, което идва в ума на младия

анализират. Какво е състезанието? Тази драматична жетва на плодвете от невероятния труд? Защо така често плодът си остава сам един мираж, една сянка, подир която са вървели дълги месеци?

Упорито, без да вдига гръб, работи и създаде отбора. Деветимата които поднесоха един от най-големите успехи в този спорт — класираха се всички сред първите шестима и елегантно показаха широките си гръбове на японците, които не удивяваха със стремителния си ход напред, на унгарците, които имена цели десет години звучаха за нас като легенда, на американците които, струваше ни се, стоят здраво и непоклонимо пред нас...

човек, тези едри и пълни с живот хора трябва да надвиват преди всяко себе си. Да надвиват естествено то стремление към приятните вечери, които сричат спортния режим и само за седмици могат не само да те извадят от форма, но и да те изхвърлят с две категории нагоре; да надвият и естествения стремеж към тези ставащи все по-хубави минута и максимално, към хилядите други по-дребни неща... Това е втората и не по-малко жестока битка, която треньорът трябва да печели поотделно с всички свои състезатели. И не веднъж, а десетина пъти...

Всеки ден от последните няколко години за него е трудна, неспокойна крачка към новото и неизвестното. Всеки ден става с чувството, че не бива нито за миг да се спира, че тези младежи, които са му поверили своите най-хубави години, чакат още нещо от него, че не бива да се разочарова нито един от тях...

Всяка вечер се завръща с десетки мисли, ясни или противоречиви, мисли, които трябва дълго да се

Изминаха двете седмици за чивка, заслужена в Лима. Служи този „любивал разкош и разхищен на време“ отзово ги обхваща жада за збънтания метал, тъгата осиротелите уреди. Ето ги и в патните лагерни дни на Белмкен... Излизат от залата, а в очите на далечното есенно слънце прощально шумят обвиваните охра и потъмняло злато дървета. В далечината, зад дърветата и хистите, на фона на чистото и прясно небе, гълъбовосиво, цялото разсечено от светлите, но ступни слънчеви лъчи, едва се виждат техните тъмни силуети. Редом веригата бягащи хора тъмнее и лугетът на треньора, повел свои рекордьори, шампиони, достойни и сители на герба на република; сред това очарование на есенен ден, сред могъщото величие природата... Пред тях са олимпийските игри, пред тях е труд, работа, която трябва добре да се свърши...

Климент ВЕЛИЧКО

ТОВА СЕ СЛУЧИ...

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ футболистите на „Шахтър“ (СССР) гостуваха в нашата страна. Те играха четири срещи с наши футболисти: в София срещу сборен професионален състав спечелиха с 2:1, в Перник победиха „Торпедо“ с 1:0, в Пловдив убедително се наложиха над градския отбор с 8:2, а с ЦДНВ завършиха паравно — 0:0. Срещите на съветските футболисти с нашата спортна общественост се превърнаха във възбуждащи празници на българо-съветската дружба.

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ П. Спасов подобри рекорда на нашата страна на 10 000 м с постижение 31,27,3. Сега той принадлежи на I. Тихов — 29,04,0 (1969 г.).

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ (на 2 ноември) се състоя първото републиканско първенство по вдигане на тежести. Предвестници на бъдещите големи успехи, шангистите поставиха 36 рекорда. Републикански шампиони по класически трибой по реда на категориите станаха: Н. Костов, Ив. Абаджиев, Ив. Янков, Ив. Веселинов, П. Райчев, Л. Райчев, Л. Цветков.

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ австралийският плувец Мъррей Роуз преплува 1500 м за първи път под 18 минути — за 17,59,5. Сегашият

световен рекорд принадлежи на Кинсела (САЩ) — 15,57,1 (1970 г.).

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ ЦДНА разгроми букурещкия „Динамо“ с резултат 8:1 в мач за купата на европейските шампиони. ЦДНА игра в състав: Найденев — Ракаров, Манолов, Козачев — Божков, Стоянов — Миланов, Димитров, Панайотов, Колев, Янев. Головете от белаяха: Колев (4), Миланов (2), Панайотов (2), а за „Динамо“ Бъкуц I (от дузла).

НА СНИМКАТА: Един от осемте гола на нашите армейци срещу „Динамо“ (Букурещ)...

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ в подготовката си за Мелбърн американската атлетка Мак Даниелс подобри с 1 см (176) тогавашния световен рекорд на скок на височина на румънката Балаш. За тези 15 години рекордът бе показан с още 18 см и понастоящем принадлежи на Илона Гузенбауер (Австрия) — 192 см (1971 г.).

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ финландският атлет А. Вискари пробяга 30 000 м за 1,35,03,6, подобрявайки световния рекорд, поставен от За топек през 1952 г. (1,35,23,8). Сега световният рекорд принадлежи на Алдър (Вбр) — 1,31,30,4 (1970 г.).

ПРЕДИ 10 ГОДИНИ във Варшава завърши международният турнир по шахмат, в който участваха изтъкнати шахматисти от Европа. На първо място се класира Тоури (СССР) с 9,5 т., а втори — нашият шахматист д-р Н. Минев с 8,5 т.

ПРЕДИ 10 ГОДИНИ (на 29 октомври) София за световно първенство България победи Финландия с 3:1. Футболната чест в родината защитаваха: Найденев — Ракаров, Манолов, Китов — Жечев, Величков — Дие Понев, Н. Породанов, Якимов, Колев. Головете реализираха: Пинтилайнен (9-а), Якимов (28-а), Диев (34-а) и Величков (85-а).

Старт

СОФИЯ

СТАДИОН „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

20121

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: главен редактор — Недялко ДОНСКИ, Асен НЕЙКОВ, Богомил НОНЕВ, Ваня ВОЙНОВА, Вълно ПЕТРОВ, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митко ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, Павел ВЕЖИНОВ, Асен АНТОВ.

Художествен редактор: Дочо ДОЧЕВ. Пощенска кутия 797

Държавен полиграфически комбинат „Димитър Благоев“

ЩЕ ПРЕРАСНЕ ЛИ ТРЕВОГАТА В КОЛЕКТИВНА МОБИЛИЗАЦИЯ?

Тази атлетическа година предизвика основателна тревога сред спортната ни общественост. Отстъпление то на европейските първенства в София и Хелзинки и поражението на мъжкия отбор на балканиадата в Загреб дойдоха в резултат преди всичко на субективни грешки в учебно-тренировъчния процес. Иначе не може да се обясни голямото противоречие между общата тенденция на възходящо развитие на леката атлетика у нас и постигнатите ниски резултати в най-отговорните състезания. Продължителният загрижен разговор в треньорските комисии и главно в разширения пленум на Българската федерация разкри, че в подготовката на нашите челни състезатели са допуснати съществени недостатъци, особено през състезателния период. Подобрените немалък брой републикански рекорди — 59, и покритите нови 18 майсторски и 45 кандидатмайсторски постижения, както и постигнатите по-високи резултати от 34 национални състезатели в сравнение с 1970 г. показва, че причината за отстъпление то трябва да се търси преди всичко в неумението на треньорите и състезателите да достигнат върховете си форма на отговорните състезания. От тези 34 души, които повишиха личните си постижения през тази година, само 12 реализираха най-добрите си резултати в основните състезания. Картичката е още по-нерадостна, ако разделим тези цифри в трите най-важни международни прояви. На европейското първенство на закрито в София този брой е само три, в Хелзинки — един от дванадесет участници, а в Загреб — осем от шестнадесет!

Сериозни методически слабости в качествена подготовка са допуснати при най-добрите ни състезатели, като М. Желев, Г. Тихов, Св. Златева, Ив. Христова и други, които представляват националната ни атлетика в най-големите състезания и на които се разчита най-много за изява сред най-добрите в Европа и света. Тези факти подчертават неумението на правилно ръководство на спортната форма, което има решаващо

значение за постигането на значими успехи и победи. Бедата е там, че този недостатък доведе до провал на целия ни мъжки отбор на балканиадата в Загреб.

Самокритичният доклад на бюро то на федерацията и изискванията на специалистите и деятелите разкриха сериозни недъзи в ръководството и организацията на националния отбор, безпринципни отношения между отделните треньори, между състезатели и треньори, неспазването на спортния режим, уродливи явления във възпитанието и пр. Хубаво бе, че нищо не се прикри, че всеки бе обладан от искреното желание с колективни усилия и не примиримост да се преодолее кризисното състояние на националния отбор.

Важен фактор за издигане равнището на леката атлетика представя лява отношението на физкултурните дружества и на техните треньорски кадри към представянето на националните състезатели. Съществуващата система у нас не поддържа амбициите на дружествата състезателите им да постигнат международни успехи. Интересите им достигат до републиканските първенства, до спечелването на точки, а достигането на високи резултати остава на по-заден план. Сякаш грижата за високо спортно майсторство, за реализирането на европейски постижения и международни успехи е дело само на федерацията! Пленумът възприе да се въведе нов критерий при оценяване работата на физкултурните дружества по лека атлетика. В оценката задължително следва да се включи участието и представянето на състезателите от съответното дружество в проявите на представителните отбори на олимпийски игри, европейски първенства и балкански игри. На същия принцип ще се оценява и работата на дружествени треньори. Тези изисквания ще предизвикат сериозно подобрене на качеството в подготовката на националните състезатели и представянето им в отговорните международни състезания.

Само с дела, с ярки изяви на ме

ждународната pista ще може да се залечи петното, което бе хвърлено през настоящата година върху престижа на националната ни атлетика! Приетите единодушно решения за подготовката на проектоолимпийския и проектонационалния отбор повишават изискванията към челните ни състезатели и към техните треньори, които носят главна отговорност за своите възпитаници. Утвърди се ядро от 13 състезатели в проектоолимпийския отбор (М. Желев, Г. Тихов, П. Богданов, Т. Манолов, В. Амзина, Д. Йоргова, Й. Благова, Ив. Христова, Ел. Стоянова, Р. Високова, Л. Моллова, Ж. Желязкова и Св. Златева), още тридесет заедно с проектоолимпийците в националния, както и резервен състав от 106 атлети, предимно юноши и девойки. Същевременно се подчерта, че вратите на проектоолимпийския и националния отбор са отворени за всички, които през 1972 г. докажат с високи постижения, дисциплина и морално-волева устойчивост, че притежават качества да защитават достойно спортната чест на родина.

Тревогата на атлетическия актив трябва да не пренесе в дружествата, за да предизвика пълна мобилизация на силите, за превръщането на тазгодишното отстъпление в настъпление на атлетическия фронт — така, както повеляват партийните заповеди и изискванията на нашия съюз!

Ешуа АЛМАЛЕХ

Ако всички бяха напреднали през годината, както тези двама млади състезатели на треньора В. Попов... Горно: рекордьорът за юноши и мъже на тласкане голле Вълчо Стоев от 17,44 м на 18,96 м! Долу: рекордьорът за юноши на хвърляне диск Емил Владимирова от 52,18 на 54,06!

Снимки: Йордан СКРИНСКИ

ЩЕ ТЕЖИ ЛИ ЕДНА МЪЖКА ДУМА?

Тези редове са продукт на единствено от уважение към един талант...

Непростимо е да мъчиш, когато пред очите на стотици хиляди приятели на футбола у нас линее дарование, каквото не се среща всеки ден.

Знаят го всички — Начко Михайлов, многократен участник в различни национални отбори, носител на сребърен медал от олимпийските игри в Мексико, футболист на столичния „Локомотив“. Един безспорно чудесен играч, чиято качества не се нуждаят от реклама.

Едва ли някой би оспорил тази оценка. Както не би се намерил и познавач, който да се залови да докаже, че в последните няколко години Начко е дал на българския футбол в една четвърт от онова, което е способен и което — нека подчертаем това! — му дължи.

Впрочем такъв спор е малко възможен. Всички са единодушни, че е така. Но защо е така?

Отговорът изисква задължително **ВРЪЩАНЕ В БЛИЗКОТО МИНАЛО** и неговата цел не е да се извадят отово на бял свят забравени и незабравени факти, познати и непознати „истории“, за да се съставят черните краски. Предисторията на старите страници само ще помогне да се види пътищата и стимулаторите, които доведоха обикновения момък до сегашното му положение — № 1 в списъка на „черните овци“ в българския футбол.

Начко навлезе във футбола на истинна стремглаво. На 15 години бе включен в юношеския национален отбор, на 18 — в младежкия, на 19 бе със сребърен олимпийски медал, на 20 — с флашеката на „А“ националния състав. Чудесно начало. Но без продължение. За Начко и сега се говори — а така беше и преди 3—4 години — като за „млад и

надежден“. Само че сега върху тази оценка тежко разочарованието, че младият футболист не е тръгнал по стръмните и трудни, но така или иначе добре известни пътеки към спортното майсторство, а по опасно подвижните пясъци на звездоманията и „сладкия живот“.

Възможно е сам Начко да е бил предразположен към тях. Различни са човешките характери. Но ми е трудно да си представя, че едно 15—16—17-годишно момче може да се справи изведнъж с всичко, което му се „струпа“ на главата — и все общото внимание, и приказките за блестящо бъдеще, и бързо идващата слава, и т. н. Особено ако не се сблъсква с елементарните проблеми в живота на младия човек, с неговите трудности, срещу които е застрахован с „магическа пръчка“ от малки и по-големи „доброжелатели“. Нали те могат всички! Трудно е да се ходи на училище и да се играе голям футбол — и отсъствието се извиняват; не е лесно да се вземат изпити — и това някак се урежда; идват първите прегрешения и капризи — „магическата пръчка“ пак влиза в действие...

И едва завършил пълнолетие, Начко има всичко. И живот без проблеми, и пари, и самочувствието, че му е позволено всичко. За неприятностите има кой да се грижи. Други, не той...

Чудно ли е тогава, че „историчните“ започват една след друга, че следват с бързината на кинолента?

За завършване на средното образование са нужни героични усилия. Правят ги други и най-малко — самият абитуриент; след това не е трудно да се изчезне от лагер-сбора на дружествения отбор току в навечерието на решителен мач и да се потърси „уделниче“ в „Щастливца“; логично следва изчезване и от сбора на националния състав точно в нощта преди важен

мач. И наред с това — „дреболии“: да се тренира не според изискванията за всички, а според личното самочувствие; и да не се спазва спортният режим; и да се филтрува едно временно (и далеч не безкористно!) с други организации — ЦСКА „Септ. знаме“, „Левски Спартак“; и да се декларира по-късно върност до край към „Локомотив“, желание да се докаже колко неза заслужено е било „потискането“ и „репресирането“ в „ЖСК—Славия“ и да се продължава добре познатата линия на живот с повече облаги и далеч по-малко задължения; и да се гледа със синя кожение към наказанието — нали дори в казармата не можа да се справи (или по-точно — да го оправят)?

Вероятно списъкът може да бъде продължен. И заедно с това — броят на компромисите, направени от треньори, от ръководители на секции и дружества, от ръководители над тях. Компромиси, направени за една, две или три точки в момента, без да се направя простата сметка за лихвите, с които ще бъдат върнати по-късно, ако с Начко се действава принципно. Компромиси, които направиха от Начко това, което е той днес.

...Разговарях продължително в „Локомотив“. Останах с впечатление, че там са много по-близо до решението да скъсат с тези компромиси, отколкото до намерението да ги продължават безкрайно. Но заедно с това остана и една изказана мисъл, която може би е обхванала мнозина: „Няма все още електронна машина, която да програмира най-ефективната възпитателна работа с Начко Михайлов.“

Точно затова съм убеден, че неговият проблем може да бъде решен само от него. Единствено от него.

Ще споделя нашия разговор (той знаеше предварително това!) и неговото

ПОСЛЕДНО ОБЕЩАНИЕ

— Знаем, че не спазваш режима, че не тренираш редовно, че просто пилееш таланта си, който, изглежда, е по-скъп на любителите на футбола, отколкото на самия теб. Не те ли вълува мисълта да бъдеш един от най-добрите ни спортисти, не те ли изкушава едно спечелване на „Златната обувка“ например?

— Как да не ме вълува всичко това... Иначе не бих бил спортист...

— Добре, но щом е така, защо не спазваш режима, защо не тренираш редовно, защо в края на краищата правиш неща, които ти пречат да станеш онова, което можеш да бъдеш?

— Влияят ми много неща. Като че ли всичко, което става около мен, все влияе върху настроението ми. А то — върху подготовката и играта ми. Да знаеш само как бързо губя самочувствие. Вече съм решил друго — няма да давам ухо на всичко, което се говори край мен...

— Изведнъж обещаания?

— Лъжеш се, ако мислиш, че те аз думи са ми хрумнали сега. Напоследък се размислих за много неща. Ние, футболистите, имаме време за това... Мислех, че съм постигнал нещо във футбола; сега разбирам, че съм направил много малко. Колко пъти съм играл в „А“ отбора? Можех и повече, нали? А години летят. За мен са настъпили решителни месеци. Вярвай ми, няма да пропусна и тях...

— И какво си намислил?

— Да играя така, че да ми слагат все по две звезди. След всеки мач. И още тази есен да имам място в „А“ отбора!

— Дали ще ти повярват, след като те си изпълнил толкова много обещаания? Да напиша ли тези думи

в „Старт“. Но ще подчертая, че ва е последното!

— Добре!

... Това и права.

С всички рисци на човек, който не вярва в чудеса, но е убеден в брото начало у спортиста. Поемам си риск, защото Атанас Михайлов (време е най-после Начко да стименно Атанас Михайлов!) вече е момчето, попаднало сред големите да трябва да бъде следено, наблюдавано, ръководено и евентуално наказано на всяка крачка. Вече съпруг, скоро ще стане и баща. Това е вече друго.

Но наред с това съм убеден, неговото обещаение (в никакъв случай не трябва да се превърне (о! во!) в предпоследно. Убеден съм, няма нищо по-лошо от бавна смърт на един талант, че е лечно да се залъгват безкрайно надлите на хората и с тези лъжи да живеят „сладък живот“, който ни нищо общо с нашия спортен (и само спортен) морал.

Ако и това обещаение остане изпълнено, може да има само един ход: **РАЗДЯЛА С ФУТБОЛА**. И малко защото така ще иска потъната мъжка дума.

В нашия разговор той каза, че може да понесе една раздяла футбола. Дали ще се стигне до завиван само от самия Ат. Михайлов?

Митко ЕКСЕРО

В ЛИСАБОН — ДОСТОЙНО, В СОФИЯ — С ПОБЕДА

Стадион „Лус“ посрещна играчите от двата отбора с една стара песен, добре позната на португалските запаленици.

„Бенфика, Бенфика, победа, победа...“

Рефрена подеха 50 хиляди души от трибуните, уверени в абсолютния успех на своя отбор. След началния сигнал публиката спокойно чакаше онова, което искаше, в което вярваше и смяташе, че единнадесетте от „Бенфика“ ще постигнат на всяка цена.

Но... играчите на ЦСКА посрещнаха хладнокръвно първоначалния натиск и умно рушиха всеки опит на своите реаномирани съперници за резултатни атаки към вратата на Филипов. Бяха необходими само няколко минути, за да се разбере, че ръководството на нашия отбор е успяло да мобилизира всички за достойно представяне в Лисабон и че футболистите на ЦСКА са решили да се борят с пълни сили в този мач.

КАРТИНАТА НА СТАДИОН „ЛУС“

приличаше в много отношения на онова първо полувреме на националния ни отбор в Будапеща, което всички наблюдавахме по телевизията. Организирана отбрана, умно волезна от Певев, който отново прояви качествата си на отличен и спокоен диригент пред вратата на своя отбор.

Португалците напиха главно по десния фланг, където срещаша силно играещия Гаганелов. Скоро не сме виждали мач на левия защитник на ЦСКА с толкова много добри прояви. Гаганелов игра отлично до последния съдийски сигнал. През него се опитаха да преминат последователно и тримата португалски нападатели от първа позиция — Джордао, Жорже и Батиста. Той обикновено разбираше техните ходове, спираше ги бързо, без нарушения, с майсторство. За да няма гол в нашата врата през първото полувреме, неговата заслуга е твърде голяма, особено между 20—30 минути на мача, когато португалската лавина напираше към вратата на Филипов, привлякла към своята ударна мощ и сили от защитата.

Добрият тон на тандема Певев—Гаганелов увеличаваше и останалите за бойка игра — условие, което така настойчиво поставяше още преди мача треньорът Манол Манолов. Пръв от по-младите пое този тон и го запази през целия мач К. Станков и заслужи също висока оценка. И тук е необходима малка скоба, за да кажем, че това не означаваше хаотична, дефанзивна игра бетон марка „600“. Отдавна класическите понятия „защитен“ и „нападателен“ вариант са заменени от нови изисквания, които съвременният футбол поставя. Нашите шампиони имаха желание за активност на целия терен. Нещо, което доведе до няколко добри атаки към вратата на Енрике. Най-характерна от тях бе комбинацията в 20-та минута, завършила с чудесен удар на Никодимов. Само вратар от висока класа, какъвто е Енрике, можеше да отрази такъв удар.

Какво не достигаше тогава? **Настойчивост и връзка между отделните звена на нашия отбор.** Божил Колев беше погълнат изцяло от мисълта за Еузебио, който му показваше много от тайните на големия футбол. Никодимов и Атанасов губеха много топки. Силното наше оръжие — борбата за първа топка — бе забравяно, когато по-дълги пасове търсиха нападателите напред и те трябваше да се преборят, за да запазят топката в свое владение. В тези двубои съперниците ни обикновено надделяваха. Единствен Денев се мъчеше да осъществи преливането между звената и да тръгва мощно напред след като е помагал на защитата. Тази трудна роля той изпълни в много случаи успешно.

А КОМПАНИЯТА НА ЕУЗЕБИО

вършеше своята работа с професионално майсторство. Имаше и бързина, и красиви комбинации, и отлично разбиране между трите лица в техния отбор — Да Силва, Хумберто, Родригес и Адолфо пред Енрике; Граса, Еузебио и Симоес в средата; Жорже и Батиста напред. Дясното крило Джордао, който трябваше да оформи челната тройка, явно не беше от класата на останалите.

В „мозъчния тръст“ на „Бенфика“ в средата на терена има трима играчи, които пра-

вят всичко като големи футболисти. И го правят добре на един твърде широк периметър, който покриват с много движение, с оригинални ходове и с приятна за зрителите игра. Точно затова привържениците на „Бенфика“ отправяха най-често аплодисменти за Граса, Еузебио и Симоес.

В Лисабон проблемът за персоналната опека на всеки един от тримата не беше решен изцяло в наша полза. В София трябва да се търси нещо ново, по-рационално за тяхното неутрализиране.

РАЗВРЪЗКАТА

За двата гола, на Родригес в 50-та и на Жорже в 62-та минута, се писа достатъчно, за да ги обясняваме още по-подробно. Те дойдоха като логична последица на добре изградени атаки, при които играчите на „Бенфика“ владееха топката в нашето поле продължително. Началото на второто полувреме започна с бурно темпо, наложено от португалците. За съжаление няколко удобни възможности за контраатаки в тези минути не бяха използвани от нашите нападатели начело с Жеков. Най-много смощни донесе Марашлиев с един продължителен набег по своя фланг и с устремното преминаване дори на вратаря Енрике. Притичалият Хумберто изби силния удар от очертавания на вратата, когато всички очакваха гол.

След двата гола в нашата врата се намериха сили, които върнаха духа от първото полувреме. Със своя опит Якимов също

внесе спокойствие в един труден момент. ЦСКА показа, че е зрял отбор, че знае какво търси на чужд терен. Публиката, която беше не само толерантна, но и разбираща футбола, възнаградя с аплодисменти добрите прояви на българските футболисти.

Мачът отиваше към своя край. Почти всички колеги вече бяха нахвърлили критични бележки за играта на Жеков, когато той получи добър пас от Денев, премина трима защитници и вкара труден гол. Направи това, за което е поставен в отбора и което трябва да прави по-често!

1:2 с достойна игра. Изгодна позиция за втория мач, който няма да бъде лек. Отбраната още веднъж трябва да заслужи добрите думи, казани за играта ѝ на стадион „Лус“, а нападателите са длъжни да направят всичко възможно и да превърнат изгодната позиция в победен завършек.

ГОВОРЯТ ЦИФРИТЕ

	„Бенфика“	ЦСКА
Фалове	12 (8)	11 (7)
Ъглови удари	11 (4)	5 (3)
Удари към вратата	16 (5)	10 (4)
Удари в очертанията на вратата	11 (4)	8 (3)
Засади	7 (3)	4 (2)

* Цифрите в скоби са за първото полу време

Лисабон — София

Димитър ДЖАРОВ

КАТО ИСТИНСКИ СПОРТИСТИ

... След една остра схватка в наказателното поле пред Филипов остана да лежи Кирил Станков. Съдията не забеляза това и играта продължи. Но пропускат ли човека в черло бе поправен от играчите на „Бенфика“ — те умислено извърнаха топката в тях... На пострадалия бе дадена помощ и — така повеляват правилата! — българите вкараха топката в игра. В същия миг тя попадна у Жеков, който върна жеста на домакините. Зрителите ръкопляскаха — и на своите, и на чуждия състезател. А беше второто полувреме, играеше се „на живот и смърт“. Но спортменството се радва! Понякога е нужен само миг, за да се разбере атмосферата на един мач!

ЗА И ПРОТИВ ПЕТЪР ЖЕКОВ...

Петър Жеков, най-добрият реализатор за всички времена в групата на майсторите, изведнъж стана спорен играч... Върху неговата глава хвърлиха цялата вина за загубата в Будапеща (както че бе сигурно, че нашият отбор няма да загуби, ако бе повел с 1:0...); оспорват дори правото му да играе в армейския отбор. Други пък сочат решителните му голове — срещу „Академик“, срещу „Бенфика“. Особено срещу „Бенфика“!

Имат право и едните, и другите. Защото Жеков е играч от особен тип. Ако вкара гол — считат, че е изпълнил задачата си; не стори ли това — мислят, че отборът е играл с... 10 души, въпреки че за Жеков много често мислят двама защитници.

Онези, които критикуват Жеков днес, имат право — напоследък той изглежда по-инертен, отколкото в близкото минало; липсва му онази настъпателност и неперимиримост пред вратата, така характерни за реализаторската му насоченост; няма я старата сигурност пред противниковата мрежа, разтърсвана с неумолими стръв. А наред с това изглежда не бивало пасивен — не „търси“ играта, не се открива, за да получи решителен пас, не се бори достатъчно упорито, когато е „притиснат“ от силни защитници.

Тези слабости видяхме и на стадион „Лус“ в Лисабон. Но дали вината бе само у Жеков. Много често той беше направило изолиран. „Подхранваха“ го с далечни високи прехвърляния. Топката (както обикновено се случва...) ставаше плячка на защитниците; дори когато Жеков печелеше двубой — наблизено имаше негов съотборник. Пък и общо взето обстановката почти през целия мач не даваше кой знае каква възможност за изява на център-нападателя.

И все пак Жеков отбеляза гол. Един гол с тежестта на два, който поправи (ако имаме предвид цифровото изражение на показаното в Лисабон) половината от слабостите на целия състав...

И Жеков би могъл да вкара повече голове. Ако отново се иска от него точно това, което умее. А не друго!... Ако получава отново онези голове подавания, които сега са все по-редки; ако бъде „закрепостен“ за позиционна „война“ в близост до вратата, вместо да разплюва сили за продължително участие в комбинациите — той е доказал, че не може това; ако — с една дума — се създаде обстановка Жеков да бъде... Жеков.

Ако и той — с играта си! — предизвика това.

- 1 — Миг след удара на Петър Жеков — 1:2
- 2 — Тежък момент пред нашата врата! Удар на Жорже с глава — 2:0
- 3 — Играчите на Бенфика печели по-често борбата за първа топка.
- 4 — Отново Батиста — един отличен футболист, който създава много грижи на армейската отбрана.

Снимки: Ролан КАРЛОС ОЛИВЕЙР

КАКВО ОЗНАЧАВА 2:1?

Това е резултат, който не облагодетелства особено отбора, който го е постигнал на свой терен. Регламентът на европейските ирири дава предимство на голове, отбрани от гостите. Затова 2:1 в известна степен равно на 0:0. И в единия, и в другия случай на победител е нужна победа в реванш 1:0. Но равенството между 2:1 и 0:0 е ва дотух.

Головете, отбелязани на чужд терен, вояват само когато двата отбора са озадачени еднакъв брой голове в двете срещи. Всеки равен мач в София ще ни даде „Бенфика“ на четвъртфинал. На ЦСКА знаме“ е необходима победа и то най-малко да се позволи на противника да излезе с топката в нашата врата, защото един португалците означава да се търси равенство с 3:1, при два гола — 4:2 и т. н.

При 2:1 за армейците ще се играе продължения по 15 минути. При равен резултат в продълженията голове на отбор също се удвояват. Ако и в това време излъчи победител, се изпълняват по 5. Пръв започва изпълнението на дузните рът, който капитан е спечелил жребен случай. че и те не решат изхода на мача, изпълнението на дузпи продължава като някой от отборите отбележи един повече при равен брой изпълнени 11-м удар.

М. Е.

ПЪРВИТЕ ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА СОФИЙСКИТЕ ЗРИТЕЛИ

Кръгът в „А“ РФГ обещаваше да бъде спокоен. При затвърдяването се тенденция победата да принадлежи по-често на силните независимо от това, къде се играе, изведнъж дойдоха много „нови сти“:

— гостите успяха да спечелят само една точка; направиха го пловдивските локомотивци в Габрово;

— за първи път в тазгодишния шампионат първенците излязоха начело в класирането;

— за първи път вицешампионът загуби, като при това — пак за първи път! — позволи да му бъдат отбелязани повече от един гол в един мач;

— за първи път „Академик“ успя да спечели две точки на свой терен;

— за първи път български футболист достигна цифрата „200“ като голмайстор в „А“ РФГ. Стори го Петър Жеков, който на чена и третата стотици...

Но няма това да е достатъчно, за да задоволи вече много взиска телните зрители? В някои от срещите наистина имаше динамика, напрежение, опасни ситуации. Но общо взето — особено ако съдим по играта на първите в таблицата — качеството не е на нужната висота...

ПО РАЗЛИЧНИ ПЪТИЩА

Първите четири от футболния ни сезон играха за два дни в три мача пред софийска публика. Можеше да се очаква, че това ще бъде малък триумф за любителите на спорта. Стана тъкмо обратното — три от четирите загубиха. При това без да докажат достатъчно ясно, че разликата в точките, спечелени досега, е достатъчно точно на разликата в класирането подобно...

Известно оправдание може би има в това, че „ЖСК—Спартак“. Защото загубиха от шампиона и (вече!) водача в класирането; защото бе надигран от „Берое“.

ВЪВ ВЪЗХОДЯЩА ФОРМА

ЦСКА „Септемврийско знаме“ играше с увереността като че умората не е толкова мала и Лисабон допринесе много за мобилизиране на единствените. Те изглеждаха дилетанти по-скоро, защото само преди една седмица във Врша Нишо повече — този път обаче изглеждаха се дилетанти от своите „стандарти“ — двадесет и разчитаха — да президиумът да бъде решен! — на което излязоха попълнение. Наистина, когато на Средков не бе съпроводен със съвместен край, когато излязоха мачът на първенците с „Берое“. Дрекозов все още не е в добра форма, когато на гърба му

има № 11. Но така или иначе, в неделя стана ясно, че армейците през тази година ще имат далеч по-голям избор, че ще могат с успех да заместят контузени, не във форма и... остаряващи състезатели. А това вече е сериозно предимство пред другите дружества, които разполагат с камерни състави.

ВАРЕНЦИ ЗАГУБИХА

срещу първенците, след като доказаха (а това е особено важно!), че не са дошли предварително примирени с поражението. В някои отношения те напоро дадоха урок на други с далеч по-големи претенции. Може би точно „ЖСК—Спартак“ повече от останалите демонстрира съвременното преливане на силите от отбрана в нападение и обратно. Варенци не се примириха нито за момент с резултата, успяха да го изразят и въпреки това още по-една голова възможност — изстреляната силна топка срещна директа. И всичко това е възможно, защото „ЖСК—Спартак“ изглежда много добре подготвен физически; дори и „старите“ в отбора — и на моменти точно те! — са способни на продължителни акции, на постоянни усилия.

А това е солидна база за добри игри и в следващите кръгове...

За сметка на подобряването в играта на армейците и на „ЖСК—Спартак“ пролича онова

Първият гол от хет-трика на „Академик“ имаше много зрители на терена.

СПАДАНЕ

което досегашният водач подсказва още в Русе. Ако съдим за мача „Локомотив“ (Сф) — „Левски—Спартак“ със старомодни представи, трябва да заключим, че „сините“ са имали далеч по-дълго инициативата, отколкото техните съперници, че са наложили т. н. „териториално надмощие“ и т. н. Но всичко това значи твърде малко в съвременния футбол. Локомотивци имаха по-малко възможности, но затова пък успяха да ги използват (не без „съдействието“ на вратаря Каменски).

Истината иска да се каже, че „сините“ имаха и интересни хрумвания, и добри „скрити“ ходове. Но всичко стана на бавни скорости, почти без изненада и най-важно без острота. Излезе, че спасителният вариант след контузата на всички крила в отбора с двама централни нападатели и четирима полузащитници е наистина само спасителен, че той едва ли може да даде трайни резултати. А в същото време и скамейката на резервите е твърде къса, там не чакат такива състезатели, каквито се търсят... Нови (вече...) няма откъде да се вземат — трябва да се разчита на влизането в строй на Веселинов и Митков. Иначе „Левски—Спартак“ ще бъде сериозно затруднен в бъдеще...

Както несигурно изглежда и положението на „Берое“, един състав

БЕЗ ОПРЕДЕЛЕН ОБЛИК

В сравнително кратък период „Берое“ гостува три пъти в София. При първото от тях (срещу „Левски—Спартак“) рухна морално, след като загубата бе още само загатната в резултата; срещу армейците игра със самочувствие до самия край на мача и тогава изненадващо сваля гарда; в събота срещу „Академик“ започна с такова самочувствие, сякаш мачът им щеше да мине не през горещи битки, а като на парад... Именно това самочувствие струваше на „Берое“ една наистина тежка загуба. То се отрази върху играта на всички — защитниците изглеждаха невнимателни, Петков с лицето не изяви претенциите си за националния отбор, обикновено силните крила Киров и Белчев предпочитаха бездействието край терените.

Може би по-голяма полза от резултата в съботния мач могат да имат беройци — за един бит дават... два ма небити. Особено ако битите са доказали, че могат далеч повече!

Още един кръг в „А“ РФГ, още една крачка към окончателната развързка. Още едно доказателство, че се прави твърде малко, за да имаме силни дружествени отбори...

Митьо ЕКСЕРОВ

НА ВНИМАНИЕТО НА ВАСИЛ СПАСОВ

Кръговете в „А“ РФГ се въртят един след друг и дните до срещата с Франция (по същество решителна за крайното класиране на българите) стават все по-малко...

Нямаме в този случай намерение да анализираме играта на всички, които вече имат своите места в разширения състав. Струва ни се обаче, че в неделя (само в София) поне двама състезатели показаха, че могат да заслужат доверие.

На първо място това е вратарят на „Локомотив“ (Сф) Горанов. В много напрегнат за него мач, който му предложи много голям брой възможности да се прояви, младият играч с № 1, получил добра заплата и в младежкия национален състав, игра изключително стабилно. Той бе пълен го

сподар във въздуха над своето и иззателно поле и остави твърде малко изгодни положения при многобройните вдигания на топката — от игра, и от ълови удари, прояви много рефлекс и сигурност при силните удари, бе решителен.

Разигра се и Петър Жеков, за който става дума на друго място в този брой. Сам по себе си един атлет от 201 гола в групата на майсторите, който в момента прави практически недостижим, значи твърде много. А и играта му в неделя показа, че той може повече отколкото дава напоследък.

А като мислим за тези кандидатури, имаме предвид и обстоятелството, че евентуалните титуляри нима можаха да докажат своята несменяемост...

Гол № 200 на Петър Жеков

които се редуваха със самостоятелни решения, обратни на сигналите на колежите — понякога намесат бе правилна, друг път грешна.

Нямаме и намерение да обсъждаме дали Щерев е повлиял на резултата или не... Защото ако трябва да се чака точно това, за да бъде обявено едно съдийство за слаби ако това е единственият критерий, тогава по терените ще се търсят много лоши съдийства.

Причината за незадоволителното съдийство на Щерев и на ред неговите колеги изглежда съвсем ясна. За намарена е подготовката, на първо място — физическата, намалено старанието. А тъкмо те са задължителни за хората в черно. В противен случай изоставянето е неминуемо! Защото все още няма съдия който да съди точно от центъра.

В края на миналото първенство съдията Александър Щерев заслужено бе сочен като един от най-добрите в страната. Дори получи специалната купа на в. „Труд“ за най-добрия арбитър на първенството.

За съжаление обаче това е вече минало. Александър Щерев показа и в неделя, че в неговата съдийска форма има рязко спадане, че и той дава своя „принос“ за онова незадоволително равнище на съдийството, което принуждава БФФ и РФСК да вземат решителни мерки.

На мача ЦСКА „Септемврийско знаме“ — „ЖСК—Спартак“ съдията Щерев като във фокус бе събрал слабостите на своите колеги — твърде голям беше броят на обратните присъждания; имаше случаи на предоверяване на помощниците (а те не бяха също от най-точните),

СПОРТЪТ НЕ Е САМО ШУМНИЯ СТАДИОН!

Спортът — това е не само шумният стадион! За огромното мнозинство хора той е свързан не с предстартовата треска, не с борбата за печелене на точки и класиране, а с един дълъг път от радости, приятни преживявания, отмора... Спортът за тях е балсам срещу умората, стимулатор за нови успехи в професията, в творчеството...

Сътрудникът на „Старт“ Атанас Цопков се среща и разговаря с трима представители на науката и творческата интелигенция, които използват успешно и рационално през това лято прекрасните възможности за почивка и спорт, предлагани от нашето море.

Какво им дава спортът, който са избрали — подводният риболов? Какво им дава за физическата култура, за успехите, които българският спорт завоюва — и в областта на високото спортно майсторство, и с навлизането му в битата на нашия народ?

Той не е притежател на спортни рекорди, при не е участвувал в никакъв отбор... Всеки, за да го представим на нашите читатели, има една причина. И тя е... спортна. Д-р **АНДРЕЙ САХАТЧИЕВ** е един от най-дейните членове на републиканската секция по двестен риболов.

Но разговора ни за него трябва да започнем с това, какво значи „кюри-терапия“, ва е олази област от онкологията, в която и, стари научният сътрудник — първа сте и и завеждащ радиологичната секция при научноизследователския онкологически институт в София, се труди вече над 20 години. Задатите от дългогодишните му изследвания са регистрирани в около 200 научни публикации, една четвърт от които са отпечатани на руски, английски, френски, немски... Един известен и в чужбина учен!

А спортът?
— Според мен физическата култура е едновременно за всеки човек през целия живот — казва д-р Сахатчиев. — Тя е жина за каляване на волята, за поддържане физиката, на тонуса, на съревнователен дух у човека. Но спортът не бива да е модел за един човек.

— Как гледате на запалняковщината?
— Спортът е развлечение и удоволствие (аще едва ли някой ще спортува. Хубаво е зек да отиде на игрището и да се наслажда на един добър мач, да се повълнува от рата на своите любимци. Но не бива да дем крайни; някои запалняковци коментират по цял ден някое състезание и се прещат в „словесни спортисти“...

БАСЕЙНИ, ПОВЕЧЕ БАСЕЙНИ!

— Кой спорт сте упражнявали най-дълго?

— Плуването, или по-точно подводното плуване. Започнах към 1959 година, една-две години след като се появили пионерите на този спорт у нас.

— Как се насочихте към подводния риболов?

— Съсем случайно. Един мой приятел, лекар, ме покани в Созопол. Имал харпун, да пробвам. Олитях. Ударих още от първия път един кефал. Макар че дълго след това не ми се удаваше да пораза каквато и да е риба, първата сполука ме запали, изглежда, завинаги... Оттогава насам практикувам редовно подводния риболов и за тази цел използвам цялото си свободно време.

— Къде ви харесва да ловувате най-много?

— Като гледка, като подводно преживяване едно от най-красивите места е край Созопол. А като място за активен риболов може би най-подходящо е крайбрежието на Несебър.

— Какво ви дава подводният риболов — разбира се, освен рибата?

— Задържа ме дълго под водата, даже когато студът ме гони към слънцето. Това показва, че изживяванията са твърде силни.

— Как гледате на останалите спортове?

— Направи се много за масовата физкултура. Това ни отвори апетитите и вече искаме още повече! В бъдеще трябва да се използват всички възможности за изграждане на спортни площадки към всяко учреждение, предприятие, институт... Това би дало редица преимущества за масовата физкултура. Хубаво е да се приспособят повече зали за тенис на маса — спорт сравнително лесен, удобен, бърз, който може да се практикува през цялата година. И басейни — колкото се може повече басейни!

Кинорежисьорът **ЗАХАРИ ЖАНДОВ** е известен със своите седем игрални и над 60 документални и научно-популярни филми. Сред тях има и творби със спортна тематика: „Хора сред облаците“ и „Военните ски-състезания“. Наскоро режисьорът завърши и най-новия си филм по романа на Петър Славомирски „Птици долитат до нас“, където трябва да прояви едва ли не спортна издръжливост и упоритост, за да се снимат някои редки птици. Снимките са правени главно в резервата „Сребърна“, край Дуранкулак, Балчик, Тюленово, Бургас... Имало е и туристически преходи, и тропически жегли, и газете през блатата. Но през есента българските зрители ще могат да видят един интересен филм, който ще бъде показан през октомври и на фестивала за детски и юношески филми във Венеция.

— Другарю Жандов, какво място заема спортът във вашата биография?

— Със спорт се занимавам активно, макар и неорганизирано, още в младежките, в детските си години. Първият клуб, в който влязох, беше „ФК-13“. Даже бях негов секретен.

— Какви дисциплини сте практикували?

— Играех и футбол, но бях увлечен най-силно от баскетбола и волейбола. Даже бях капитан на двата гимназиални отбора. По едно време се проявявах и като скиор, имах трето място в един слалом, че и в един проектоолимпийски отбор бяха ме включили...

— Кои спортове сте упражнявали най-продължително?

— Може би алпинизъм и ски. Бях член на алпийския клуб, на Планинската спасителна служба... А някъде между 30—35-годишната си възраст започнах тенис. И сега, щом има възможност, отивам на корта. Но най-голямото ми спортно увлечение е плуването или по-точно — подводният риболов.

— Доколкото знам, вие сте един от първите подводни риболовци у нас?

— Има нещо вярно в това. Увлечох се, след като видях „Светът на мълчанието“ в Кан на фестивала, където този филм взе големата награда. Та идеята за това зани-

БОРИС АПРИЛОВ е роден в Бургас и естествено като писател отразява най-често живота на рибарите и моряците. През последните години излязоха книгите му „Морето е на всички“, „Докосване“ и „Есенни дни“, без да се смятат книгите му за деца, пиесите и сценарията. Пет или шест месеца от годината Борис Априлов прекарва по южното ни крайбрежие.

— Какъв спорт сте практикували през младежките си години?

— Гребане. Активно и настойчиво, в продължение на осем години, като ученик в Бургас. Бях гребец номер три в шесторката. Не знам дали тогава тренировките се провеждаха правилно, но всеки ден тръгвахме от бургаското пристанище, отивахме до остров Св. Анастасия (сега Болшевик), заобикаляхме го и се връщахме. Смятам, че по това време съм получил най-сериозната си спортна закалка.

— Участвахте ли в състезания?

— Няколко пъти. Помня, че никога не излязохме първи. Сега, когато нямам спортни амбиции и размислям по класирането ни обе-

МБСФС КОНГРЕС

МОЕТО ХОБИ, ЕДНА МОЯ ЛЮБОВ

макис ми дойде от филма на Кусто, някъде към 1955—1956 година.

— С какво ви привлича подводният риболов?

— Този спорт запълва свободното ми време. Възможност това за мен е отиди. Когато имам даже два-три свободни дни, дори в късна есен или ранна пролет, отивам на море. Подводният риболов е, така да се каже, моето хоби, а това ще рече — една любов. Той не е светът, в който работим всеки ден. И ми носи едно разтоварване. Бих казал тотално разтоварване. Това съдейства за успешна творческа работа. Когато съм под водата, забравям грижи, творчески тревоги, проблеми и т. н. Отдавам се на очарованието, което се състои повече в непознатите гледки, отколкото в сполучливия улов. Е, разбира се, някои са на мнение, че и вие, както всички рибари, малко преувеличавате своите успехи...

— Конкурирате ли ги по отношение на красивата измислица?

— Спортът още не е решен. Пък и в този подводен свят не може да не се обогати, да не се развие фантазията ти... Все пак казвам — фантазията, а не самохвалството.

— През декември т. г. Българският съюз за физическа култура и спорт ще има конгрес. Какво е вашето мнение за спорта, за постигнатото досега и за това, което ни предстои?

— Мен ме интересуват не толкова успехите в областта на високото спортно майсторство, както обикновено се казва. Радва ме това, че спортът си проби път до широки слоеве от нашето население. Вече спортуват не само учениците. Елате в парка — сутрин там ще срещнете стотици бегачи с посребрени коси! Елате на тенис-корта — ще видите инженири, работници, лекари, хора на изкуството, партийни, държавни и стопански дейци. Отидете на някой селски стадион — ще видите комбайнери, звеноводи... Много хора вече познават спорта и с пълни шепи черпят от неговите извори на здраве! И това е голямата заслуга на БСФС, там трябва да се насочат и бъдещите усилия...

ТРИ ГМУРКАНИЯ, КОИТО СТАПЯТ УМОРАТА

тивно, винаги ми се струва, че причината събил аз.

— Кой спорт сега ви привлича най-силно?

— Подводният риболов и ветроходството. Мисля, че няма нищо по-приятно от подводния риболов. Доскоро страдах от скрупул бях си винушил, че подводните риболовци ушочават рибата и нарушават баланса на природата, но скоро разбрах, че не е така. Помислете и вие — за една година цялата подводна формация не може да убие до половината количество кефали, патръшкани пет бомби от някой браконьер. Ами апокалипсиса, който надвисва над моретата със замърсяването на водите?... Да говорим повече?

— Тези проблеми са все пак известни, дали и ветроходството ви подсказва някои?

— Ветроходството е другият спорт, който напоследък ме завладява все по-здраво. Едно с журналиста Жак Шемтов успяхме се спадим с една състезателна йола, в която прекарахме приятни часове това лято.

— С какво ви помага спортът?

— Почти съм сигурен, че няколкуминутно пребиваване под водата, сред синкаво-леникавото безмълвие, се равнява на цялседмица почивка. Не е вярно, че тогава дишаш! Долу, под водата, поглъщаш вси аромати на подводните прерии, в теб „в за“ спокойствието, тишината, самочувствие чувствуваш се господар на един свят, ко неочаквано е обърнал към теб четвъртото измерение. Три гмуркания са достатъчни стопят умората ти, да те възстановят и те хвърлят на масата пред пишещата шинка. А на мен това ми стига...

**КАКВО
ЩЕ СТАНЕ?**

Това е въпросът, който най-много затруднява ЗЛАТКА ПЪРЛЕВА. Основното в работата е свързано. Още преди една година заслужилата треньорка спечели конкурса. Нейното ансамблово съчетание взе първото място между седем съчетания. Златка събра двадесет момичета — най-добрите след елитната ни четворка — и започна подготовката. По-късно от тези двадесет бяха избрани дванадесет, още по-късно — девет. Сега са седем. Шест за ансамбъла и една резерва. Толкова. Всеки

ден и сутрин, и след обяд момичетата са в зала. Всички допълнения към първоначалния замисъл са направени отдавна. Съчетанието е разучено от всички в детайл. Всяка знае точно си място във всяка от секундите на тези 3 минути и 24 секунди. Сега остава само да се играе за сигурност. Впрочем остава още много неща.

Вече се броят дните до световното първенство по художествена гимнастика в Хаваиа. Почакай се напрежението с всеки изминат час. Във въпроса „Какво ще стане?“ Златка усеща с пълна сила цялата тревога, която той носи. Радостта, че е победила силни конкуренти, е отдалечена история. Напрежението в тренировките е станало такова, че почти не се забелязва. Не се забелязва дори умората. Вниманието е погълнато изцяло от това: „Какво ще стане?“. И днес да можеш да кажеш „Какво пък, вече бяхме световни шампиони, всекиму се случва да не бъде, а не всекиму да е била...“, друго — да дойдеш след такъв успех и да искаш да го повториш.

— Когато подготвих това ансамблово съчетание — каза Пырлева, — търсех преди всичко динамиката. Защото първенството е в Куба, защото това подходва най-много

на темперамента на българските гимнастички. Трудно е, защото се играе с два уреда и синхронът се получава много сложно, защото в отбора има млади състезателки с много качества, но без издръжливостта на големите, защото едва сега разбрахме, че ансамбловото съчетание ще се играе този път два пъти — и в събота, и в неделя, на 15 и 14 ноември...

— Какво променя това двукратно наизане освен удвоената оценка?

— Всъщност нищо особено, защото нашите момичета играят по 11 цели съчетания в една тренировка. От наблюденията, които правихме, се установи, че третото изпълнение е добро, след петото-шестото идва умората и най-сполучливо е десетото. След десетте тренировки се увеличи темпото. А при увеличено темпо момичетата играят по-стабилно, по-добре. Така че в дните, които ни остават, ще трябва да намерим точната доза за продължителните опити, точната доза из темпото...

... Гледах седем-осем изпълнения. Съчетанието се изпълнява безупречно. Момичетата са точни, сигурни. И все пак разбирам колко тежко е на тази тренировка, която вече повече от година не знае покой от упоритата работа и още повече от въпроса „Какво ще стане?“.

ПОЗНАВАМ ги от деца. Наблюдавала съм тяхното израстване от трети разред до заслужил майстор на спорта. Стъпка по стъпка. Виждали съм ги разтреперани, уплашени пред някое първенство, а после щастливи или разплакани, когато всичко е свършило.

Познавам Румето [Румяна Стефанова, както се казва в официалните документи] и като тържествуваща шампионка, и като посърнала четвърта. След една дълга, упорита борба за определяне на тройката за индивидуалното участие в Хаваиа Руми дойде тук, както много години досега, като сигурен боец, на когото може да се разчита на всеки пост. Включи се бързо в ансамбъла, за няколко седмици навакса пропуснатото за година и започна да помага на другите. Участничка в три световни първенства — и като индивидуална, и като ансамблова изпълнителка.

Руми обича да пише стихове и пътеписи за местата, които е посетила. Най-много обича да работи с деца. Треньорка е на детския отбор на ЦСКА.

Верка (Вера Маринова), момичето, което ходи винаги с високо вдигната глава, мога да позная сред стотици други и в гръб. Има нещо гордо, предизвикателно в походката на тази гимнастичка, вече дипломирана юристка. Какво най-много я вълнува пред световното първенство? Верка, която винаги старателно подбирала думите си, сякаш ги тегли предвременно, изхвърля тези, които не й харесват, и бързо ги заменя, сега отговаря веднага:

„Успехът. Много искам да се повтори Варна!“

щото играеше с много настроение, с любов. Сега Боги е седмата. „Подчертана индивидуална състезателка“ — казват треньорите. „Не може да „пасне“ в ансамбъла.“ Тя приема „тази“ присъда стоически и философски. „Щом така трябва — ще се готвя като резерва. Не си мислете само, че на резервата и е по-леко. Аз трябва да бъда готова за

всички постове. И въпреки че зная, че няма да се наложи да заместя никого — момичетата са много добре подготвени и много амбициозни, — все пак нямам право да се отпускам. Освен това определена съм за демонстрантка на световното първенство. Ще бъде база. Трябва да съм отлична база, достойна за нашите шампионки...“

Деспа Каталнева прави подробен разбор на досегашната подготовка, отчита разликите за същия етап преди миналото първенство с математическа точност: по-голям обем, по-интензивна, по-разнообразна подготовка за същата умора. Двата уреда, вместо да ги раздвояват, повече ги съсредоточават. По-мобилизирани са. Деспа все още не знае какво ще стане, когато завърши ВИФ. Искане да бъде треньорка. Чувства, че може. Дори толкова известни треньорки й го казват. Привлекателно е наистина да бъдеш треньор при такава силна конкуренция...

От третото поколение гимнастички Ася Кършева е най-изявената. Тя направи няколко главолумни скока и успя да застане плътно до тази прословута четворка тъкмо когато отсякъде вече идваха въпросите: какво ще стане, когато тези четири (Гилова, Робева, Филипова, Стефанова) напуснат художествената гимнастика, за да покаже, че идва смяна, надеждна и силна. Чуждите специалисти я забелязаха още първия път, когато можаха да я видят. Сега Ася е студентка в първи курс немска филология. Тя обича повече от всичко чуждите езици. Искане да „проникне по-дълбоко в културата на другите народи“, иска да опознае хората, иска да им бъде полезна. Сега, две седмици преди първенството, желае да бъде достойна за доверието и мястото си в този колектив.

Капка Благоева, едно свитичко мълчаливо момиче, което бързо и лесно се изчервява и при повод, и без повод, обича класическа музика, предпочита Чайковски и това никак не ме изненадва. Новост за мене е това, че най-хубавите часове за Капка са тези, в които чете Джек Лондон.

— Обичам неговите силни хора. Обичам смелостта и тази прямота, и тази жажда за живот и борба. Бих искала мъничко поне да приличам на неговите герои, да имам частица от силата им...

Снежана Дечева, едно стройно мургаво момиче, което сменя цвят на лицето си заедно с настроението си, е третата юристка в отбора (втората е Богдана Тодорова). Снежана не иска да правораздава. Не знае още защо, но чувства, че това не е за нея. Смята, че е с много лабилна психика. Това й пречи и сега. Въпреки че я убеждавам, че така, както я гледам, не виждам нищо да й пречи, Снежана упорито държи на своето: „Аз най-добре си зная! Нямам самочувствието на „златно“ момиче. Нямам и правото на това. А много искам да го получа. И повярвайте ми, не за себе си. За отбора. Искане да бъде два пъти по 3,24 минути на висотата на българския отбор. Сега нищо друго не искам.“

Това са шестте. Толкова различни, колкото могат да бъдат момичетата на техните години. С толкова много „аз“, устремено в различни посоки и сега събрано на едно място в една цел. Защото наистина повярвах им напълно, всяка мисли повече за отбора си, не за себе си в тези дни.

Не искам да забравям седмата — Богдана Тодорова. За нея винаги съм се вълнувала повече. Още когато беше съвсем мъничко наперено момиченце с плитчици. Може би защото имаше нещо трогателно бойко, за-

1. Вера Маринова
 2. Румяна Стефанова
 3. Ася Кършева
 4. Деспа Каталнева
 5. Капка Благоева
 6. Снежана Дечева
 7. Богдана Тодорова
- Страницата бе подготвена от Маргарита РАНГЕЛОВА
Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

Европейските купи и ... нашите надежди

Защо не могат да се осъществят предложените за европейски игри по подобие на панамериканските, азиатските, африканските, които са като континентални олимпиади? Спортният живот в Европа е неколкостранно по-голям от този в останалите континенти, взети заедно. Единствено в нашия континент се организират първенства по всички спортове, турнири за купи между национални и клубни отбори, които изпълват дните на всеки месец от годината. Като се прибавят регионалните първенства (Скандинавски, скандинавски, средноевропейски и други), европейските шампионати за юноши и девойки, които са непознати в другите континенти, ще се види, че само официалните първенства са стотици! И ако в останалите континенти общите игри изпълват една празнота и обогатяват спортния живот, в Европа те биха послужили за облекчаване на пренаситения календар от разнообразни първенства. Освен това като център на световния спорт, общите игри в Европа биха дублирали олимпийските игри в повечето спортове — нещо, до което в другите континенти не може да се стигне.

Едно от отличията на Европа от останалите континенти са традиционните ежегодни турнири за европейските купи по спортните игри.

ЦЕНТЪР НА СВЕТОВНИЯ СПОРТ

ЗАРАЗИТЕЛНИЯТ ПРИМЕР НА ФУТБОЛА...

Заслугата за учредяването на турнирите за купата на европейските шампиони се пада на „цар футбол“! По негов пример различните международни федерации на спортните игри, кои по-рано, кои по-късно, започнаха да организират европейски

турнири, които печелят все по-голяма популярност. Също по примера на футбола програмата на някои спортове се разшири с турнири на носители на националните купи.

В Европа понастоящем се организират европейски клубни турнири по футбол, баскетбол, волейбол, водна топка, хокей на лед, тенис на маса и ръгби, които продължават с месеци до излъчването на победителя. Тези състезания от най-висок ранг спомагат за популяризирането на съответния вид спорт, стимулират спортното майсторство и повишават заинтересоваността на най-добрите дружествени отбори и спортисти в борбата за спечелване на държавните първенства и шампионатите за националните купи.

България участва във всички европейски турнири (с изключение този по ръгби) със своите републикански шампиони и с носителите на купите на НРБ. За европейските футболни турнири — тези на шампионите, носителите на националните купи и за купите на УЕФА, сме осведомявали неведнъж. Сега страниците посвещаваме на европейските турнири по останалите спортни игри, с които искаме да запознаем читателите на „СТАРТ“.

СЛАВНО МИНАЛО... И СПОМЕНИ ЗА НЕГО

С европейските клубни баскетболни турнири са свързани едни от най-големите успехи на нашия баскетбол, на българския спорт въобще. Те говорят главно с имената на чародейките от „Славия“ (Сф), които преди десетина години бяха еталон за женски баскетбол. На 20 май 1959 г. те станаха победители в първия турнир, за да повторят 4 години по-късно успеха си и в V турнир (1963 г.). После започна ерата на баскетболистките от Рига, които спечелиха 8 пъти поред турнира, за да закърпят победите си на общо 11 и да получат признанието на непобедим „супертим“...

Началните „издания“ на купата на шампионите донесоха радост и за мъжете. Във II турнир през 1959 г. нашият шампион „Академик“ (Сф) отстъпи само на победителя АСК (Рига) и се нареди на второ място. Георги и Любомир Панови, Виктор Радев, Н. Илов, П. Лазаров и другарите им по това време плашеха всеки суперник, но... останаха в подножието на върха. А след тях никой от нашите не успя да направи и толкова. От 1966 г. носителят на купата се излъчва от финална четворка, в която нито веднъж не е участвувал българският шампион. Неуспешен засега е и шурмът на челото в сравнително младия турнир за купата на носителите на национални купи — мъже.

ХРОНИКА НА ПОБЕДИТЕЛИТЕ: купа на шампионите: I. 1958 — АСК (Рига), II. 1959 — АСК (Рига), III. 1960 — АСК (Рига), IV. 1961 — ЦСКА (Москва), V. 1962 — „Динамо“ (Тбилиси), VI. 1963 — ЦСКА (Москва), VII. 1964 — „Реал“ (Мадрид), VIII. 1965 — „Реал“ (Мадрид), IX. 1966 — „Симентал“ (Милано), X. 1967 — „Реал“ (Мадрид), XI. 1968 — „Реал“ (Мадрид), XII. 1969 — ЦСКА (Москва), XIII. 1970 — „Инис“ (Варезе), XIV. 1971 — ЦСКА (Москва); купа на шампионките: I. 1959 — „Славия“ (Сф), II. 1960 — „Даугава“ (Рига), III. 1961 — „Даугава“ (Рига), IV. 1962 — „Даугава“ (Рига), V. 1963 — „Славия“ (Сф), VI.

1964 — „Даугава“, VII. 1965 — „Даугава“ VIII. 1966 — „Даугава“, IX. 1967 — „Даугава“, X. 1968 — „Даугава“, XI. 1969 — „Даугава“, XII. 1970 — „Даугава“, XIII. 1971 — „Даугава“; купа на купите — мъже: I. 1967 — „Инис“ (Варезе), II. 1968 — АЕК (Атина), III. 1969 — „Славия“ (Прага), IV. 1970 — „Фидес“ (Неапол), V. 1971 — „Симентал“ (Милано).

На 18 септември т. г. в гр. Есен (ГФР) бе теглен жребият за поредните „издания“ на турнирите, които през тази година увеличиха броя си — за първи път ще се проведе турнир за купата на носителите на национални купи за жени, с което европейските отбори получиха възможно най-богатата програма. И сега 44 мъжки и 30 женски състава от „стария“ континент с нетърпение чакат старта на 4 коевври. Сред тях са и нашите четири отбора.

„Академик“ (Сф) прескочи 1/16 финалите на турнира за купата на шампионите (участвуват 23 отбора) и на 1,8 финалите ще играе с „Левис фламингос Харлем“ (Холандия). При успех (който е извън съмнение), ще участва в една от двете четвъртфинални групи от по 4 отбора, където се играят по две срещи при разменени гостувания по системата „всеки срещу всеки“, а в първите два отбора от всяка група със срещи на кръст (1 „А“ — 2 „Б“, 2 „А“ — 1 „Б“) ще излъчат финалистите. Те ще си оспорват купата в един мач на неутрален терен. Засега едно е сигурно — че купата ще има нов носител, тъй като шампионът на СССР не участва в турнира.

„Марица“ (Пд) ще участва напредно на 1/4 финалите в турнир на шампионките (18 участници). В групите (две от по три отбора) обаче ще бъде горещо при очаквания им състав от ТП „Даугава“, „Марица“, „Висла“ (Краков), „Клермон Феран“ (Фр), „Спарта“ (Прага) и „Железничар“ (Сараево).

„Левски-Спартак“ ще започне от начало борбата за купата на носителите на купи (21 участници): 1/16 финали срещу „Гета спортив“ (Сирия), 1/8 финали — срещу победителя от мача АЕК (Атина) — „Бешикташ“ (Истанбул) и после (евентуално) — участие в 1/4 финалните групи от по три отбора, което е новост в регламента на този турнир.

„Локомотив“ (Сф) ще стартира в новоосновения турнир за купата на носителите на купи за жени (участвуват го 12 отбора) на 1/8 финалите срещу „Видеотон“ (Будапеща). При успех ще чака жребия за следващия кръг, където сигурно ще има именити отбори като „Славия“ (Прага), „Спартак“ (Ленинград), „Вождовац“ (Белград).

РАДОСТ И РАЗОЧАРОВАНИЕ

И най-малката топка търси своето място по залите на Европа. В ход са срещите от тазгодишните турнири за купите на европейските шампиони и за панаирните градове. Българските представители вече преживяха радостта от победата и... разочарованието от неуспех. Братята близнаци от „Спартак“ (Плевен) Петър и Тодор Великови заедно с Г. Пардов победиха шампиона на Италия с 5:2 и на осминафинала през но-

ември ще се срещнат с чехословашкия шампион „Острава“. Ще припомним, че най-често купите на европейските шампиони са ставали притежание на първенците на Чехословакия (мъже) и Унгария (жени). Така че следващата задача на нашите шампиони няма да бъде лека. Шампионките ни по тенис на маса се завърнаха от Холандия с наведени глави.

В турнира на панаирните градове столицният „Академик“ започна с победи — мъжете и жените се наложиха над противниците си съответно над представителите на Австрия и Югославия с 5:3 и очакват жребия за следващите им съперници.

Хокейният ни първенец ЦСКА „Септ. знаме“ още в първия кръг в турнира за купата на европейските шампиони бе елиминиран от силния състав на „Динамо“ (Вайсвайсер — ГДР) (снимката вляво)

Г
ПО

През 1963 ществуването младите евро на клубните на топка. Вис притежание д на „Партизан пъти на „Мла един път на ля.
В турнира са премервал ти (четири у „Септемврийс на „Септемвр столицния „А до 31 октомв полистите на мик“ ще отб стие на наш Няколко ду

СРЕЩУ

Преди десе на федерация та на европей ранг на свето в другите кон Системата е с пълен елимин гашната кратк най-голям усп словакия и Р по два пъти

ДВЕ ЦЕННИ ТИТЛИ

Поредните турнири за купите на европейските волейболни шампиони са XII за жени и XIII за мъже. Тази година новост вероятно ще бъде системата на провеждане: досегашният пълен елиминационен ще бъде заменен с четвъртфинални групи, подобно на баскетболните. Казваме „вероятно“, защото компетентната по този въпрос международна комисия все още не се е произнесла окончателно. Тези дни всичко ще стане известно.

За разлика от турнирите за КЕШ по други спортове при волейбола най-високото клубно отличие неизменно е ставало притежание на социалистическа страна. При мъжете рекордьори са румънците, които пет пъти са били на върха (три пъти „Рapid“ и два пъти „Динамо“ — Букурещ), следвани от съветските волейболисти (по два пъти ЦСКА — Москва и „Буревестник“ — Алма Ата). Но докато тази купа, макар и само за по една година, е престоявала и в България, и в ГДР, и в Чехословакия, в състезанията при жените „еднообразието“ е удивително: десет пъти съветските представителки са били на върха и само в един-единствен случай превъзходството им е нарушено — българският шампион „Левски“ през 1964 г. прегърна купата и регистрира най-големия успех на нашия женски волейбол! Водени от прославената Берковска, „сините“, след като отстраниха на полуфинала най-опасния съперник „Динамо“ (Москва),

победиха и намиращия се тогава в отлична форма „Динамо“ (Берлин). Впрочем това е един от редките случаи, когато на московчанки се е изплъзвала титлата — не напразно се го сори, че те са патентовани за нея: седем пъти досега тя е тяхно притежание.

Нашето най-голямо зоевание при мъже то в този турнир достигнахме преди две години: ЦСКА „Септемврийско знаме“ в обигрен състав и подобряваща се форма продължава последователно шампионите на три страни, за да се изправи на финала срещу „Стяуа“ (Букурещ). „Червените“ бяха много убедителни — победиха и като домакини, и като гости!

За да допълним нашето участие в турнирите за КЕШ, трябва непременно да отбележим и двата случая, когато български отбори достигнаха финала: през 1965 г. мъжкият отбор на „Миньор“ (Перник) отстъпи пред „Рapid“ едва в трети мач на неутрален терен в Брюксел, а три години по-рано столичният „Славия“ (жени) с известните Бончева, Димчева и Янева загуби в пръв дубой за европейското звание от „Буревестник“ (Одеса).

Ето и досегашните първенци:

Мъже — „Рapid“ (Букурещ) — 1961, 1963, 1965; ЦСКА (Москва) — 1960, 1962; „Динамо“ (Букурещ) — 1966, 1967; „Буревестник“ (Алма Ата) — 1970, 1971; „Лайпциг“ (Лайпциг) — 1964; „Спартак“ (Бърно) — 1968; ЦСКА „Септемврийско знаме“ (София) — 1969.

Жени — „Динамо“ (Москва) — 1961, 1963, 1965, 1968, 1969, 1970, 1971; ЦСКА (Москва) — 1966, 1967; „Буревестник“ (Одеса) — 1962, и „Левски“ (София) — 1964.

Представители на България в тазгодишните турнири за купите на европейските шампиони са „Левски—Спартак“ (жени) и ЦСКА „Септемврийско знаме“ (мъже).

ЗАТА ЦЕЛ-ФИНАЛИТЕ!

на турнира. Отборите на петнадесет страни са разделени в четири предварителни групи. Първите два от всяка група ще образуват две полуфинални групи с по четири отбора. Първият и вторият от всеки полуфинал ще комплектуват финалната четворка, от която ще се излъчи новият европейски клубен шампион. От първия до последния турнир претендентите ще играят по системата „всеки срещу всеки“.

За „Академик“ жребият се оказва твърде неблагоприятен. Нашата група е най-силната: „Младост“ (Загреб), „Хилверсиум“ (Холандия), „Белфаст“ (Ирландия), „Академик“.

Ако може да се говори за

фаворити в турнира, това определение най-много подхожда на ватерполистите от „Младост“. Европейски шампиони за 1967, 1968 и 1969 г. начело с националите Болачич, Лопатни и Поляк, загребчани ще доминират с богатия си международен опит и желаната тактическа дисциплина.

Макар и с по-малка слава, холандските шампиони са в състояние да победят и най-силни противници, използвайки отличната си плувна подготовка и техниката.

С малки претенции е единственият шампионът на Ирландия, за който турнирът ще представя една добра школа.

Това са противниците, срещу които ще поведат борба нашите момчета. За нейния успешен изход са необходими най-малко две победи — нещо, което при пълна концентрация на силите и волята е напълно възможно. Ако „академиците“ повторят постижението си от миналата година и се класират за полуфиналите, ще бъде голям успех, като се има предвид високата класа на противниците...

ЖЕНИ ОТБОРИ

Международната хандбална федерация организира за купата шампионите като състезание от трийкохо хандбалът, който е разпространен в почти всички европейски страни. В досегашните интересни турнири шампионите на Чехословакия са ставали купата. При женските

турнири най-силно конкурентите са купата шампионките на СССР, Румъния и Дания.

Досега нашата страна е участвувала в четири турнира за жени и три за мъже. Нашият нееднократен първенец — женският състав на ВИФ „Г. Димитров“ — се е представял сравнително успешно, като е губил от силни противници, включително от носители на купата (ХГ-Копенхаген). Тази година в десетия турнир за европейските шампиони отборът на ВИФ „Г. Димитров“ още в първия кръг ще срещне един от претендентите за първото място — първенеца на Унгария. Мъжкият ни първенец — „Черноморец“ (Бургас) — ще дебютира в този турнир. Той обаче няма да играе в 1/16 финалите, като се класира направо за 1/8 финалите, в които сигурно ще срещне силен противник.

ДУМАТА НА КАПИТАНИТЕ

ПАНДО ПАНДОВ („Академик“): Досега финалната четворка е била непреодолимата бариера за нас. Проспективата е първата задача. Отборът удря, комплектуван е от добри баскетболисти и като че ли е време да направим „нещо“ в европейския шампионски турнир.

ЕЛЕНА ПЕТРОВА — ВУТОВА („Марина“ Пд): Дебютантки сме в турнира на шампионките, но това още повече ни амбицира. Жребият ни хвърля направо в големата битка. С изключение на „Даугава“ останалите отбори са „лъжци за нашата уста“. Но трябва да се внимава, защото някои от тях сигурно мислят същото за нас...

ДИМИТЪР КАРОВ (ЦСКА „Септемврийско знаме“): Обладани сме от амбицията да повторим успеха си от 1969 г. Миналата година отпадането ни на полуфинала се дължи главно на контузии. Сега всички сме здрави, разполагаме с добри резерви. Срещите от републиканското игрищенство ще ни помогнат да се обиграем като силен и боен колектив.

ЛИДИЯ МАРКОВА („Левски—Спартак“): Пътят към победата минава през тренировките, изрядния личен режим, съчетан с пълна мобилизация. Нашият колектив е доказал, че може да играе с умение и сърце. Вярвам, че ще го докажем на европейския турнир.

БИСЕР НАУМОВ („Академик“): Както през миналата година първата цел в европейския турнир по водна топка е класирането ни на полуфинала, а след това... много неща ще зависят от жребия и разбира се, от подготовката ни.

ВЪРХОВЕТЕ

ВОЛЕЙБОЛНИЯТ ОТБОР НА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“

— носител на европейската купа през 1969 г.

правни — В. Симова, П. Петков, Д. Златанов, М. Караванов (треньор), Здр. Симеонов, Ст. Крайчев, Ал. Тренев, Д. Каров; клепнали — Ж. Жечева, М. Иванов, Г. Гергов, Стр. Дойчев, Ив. Стефанов, Г. Георгиев, П. Илиев.

БАСКЕТБОЛНИЯТ ОТБОР НА „СЛАВИЯ“

— носител на европейската купа през 1959 и 1963 г.

От ляво на дясно: Б. Дианева, Ел. Господнинова, Св. Несторова, Т. Тодорова, Д. Митев (треньор), В. Чаушева, Бл. Ченгелнева; клепнали — Т. Дямянова, Т. Василева, Т. Диева, В. Войнова, Л. Плякова, М. Иванова (в 1959 г. участвувал Р. Рангелото).

ВОЛЕЙБОЛНИЯТ ОТБОР НА „ЛЕВСКИ“

— носител на европейската купа през 1964 г.

От ляво на дясно: правни — Цв. Берковска, Я. Радева, А. Торбова, Вл. Прохороз (треньор), Цв. Паунова, Ек. Недкова, Л. Маркова, В. Маркова; клепнали — Л. Петкова, Н. Цветкова, В. Андонова, Е. Дойчева, В. Найденова.

Снимки: Йордан СКИРИНСКИ

СЪС СКИ ПРЕЗ... ЛЯТОТО

Лятото отдавна вече не е мъртъв сезон за скиорите. Стремелът им да бъдат максимално добре подготвени в самото начало на новия сезон ги кара да хвърлят мост между всички две зими. В „летния цикъл“ от цялото дишната скиорска тренировка се използват най-различни методи и средства: като се започне от практикуването на други спортове, които развиват необходимите за скиора качества, и се свърши с всевъзможните имитационни упражнения, повече или по-малко близки до истинското каране на ски. Широко се използват ролковите приспособления — както за бегачите, така и за алпийците. И не само за тренировки, но и за състезания. На снимка 1 виждате швейцареца П. Шнеебергер по слаломното трасе. На него и на съперниците му ски-вакса не е необходима. За бързината на спускането по затрепенния склон значение има... качествено смазване на ролковите лагери.

Напоследък значително нараства броят на ония, които предпочитат да водят лятната си подготовка с истински ски на краката. Скиачите отдавна получиха шанси, застанали с изкуствена материя, и въпреки противоречивите мнения за това, дали тия настилки са близки по качества до действителния сняг,

майстор на спорта по бягане със ски, е създадена специална пътека за тренировка на бегачите при летни условия. Върху добре подравнения терен се насипват и трамбуват дървени стърготини. От двете страни се монтират стари гумирани транспортни ленти, от които става отблъскването с щеките без колелца. Пързалянето е почти както върху фирнов сняг и става с обикновени ски, обработени с гореща смола или покрити с полиетиленов пласт. При спускане по наклон от 30 градуса и дължина 80—100 метра скоростта на скиора достига 60—65 километра в час (снимка 6). Съветските скиори дават най-лескави отзиви за тая писта.

С плацове от изкуствена материя разпогат и любителите на алпийските дисциплини. Едно от най-големите такива съоръжения — с дължина на площта за пързалане 200 метра — е в Токио (снимка 2). Но и плац с такива размери естествено не може да задоволи големите майстори на алпийския ски-спорт, които преследват все по-високи и по-високи скорости. В тая гонитба италианецът Густаво Тьонени, носител на световната купа за 1971 г., използвава това лято нов тренировъчен „фокус“. Върху покрива на бързоходен

5

отделат доста време за полети през лятото (снимка 5). Най-голямата такава шанса е в Оберхоф (ГДР) и позволява скокове до 80 метра. Застлана е със специални рогозки от поливинилхлорид, върху които са прикрепени влакнести снопчета от същата материя. Сега западногерманският учител Е. Мушал работи върху един нов вид настилка от полипропилен, изградена върху принципа на ръчното плетиво, за която се смята, че ще е бърза почти колкото снега.

В Талин по идея на естонец Паул Пахла,

автомобил бе монтирана специална предпазна стойка. Привързан към нея и в пълна екипировка, Тьонени се стремеше към максимално аеродинамична стойка, носейки се по аутострадата със скорост 185 километра в час (снимка 4). Почти същата скорост, само че върху сняг, бе постигната от друг италианец — Александро Касе (снимка 3). Виждате го по специалното трасе на платото Роза в Червиния (Италия), където върху фирновия сняг всяко лято се правят опити за подобряване на световния рекорд на абсолютна бързина. Склонът е стръмен и дълъг, но времето се засича само на отрязък от 100 метра. През юли т. г. Касе постигна скорост от 184,234 километра в час. Старият световен рекорд при надлежеше на японецца Масару Йоришита — 183,392 километра в час.

На пресконференция след заседанието на директората на Международната федерация по хокей на лед в Прага председателят на федерацията Джон Ахерн е отговорил на много въпроси, зададени му от журналистите:

— Какво е сега положението с канадците?
— Направих всичко, което бе по силите ми. Предлагам им даже да дойдат на олимпийския турнир в Сапоро без квалификационни игри, но те се отказаха. Канадците имат същите права, каквито и всички други, а един член на федерацията не може да диктува условия на останалите. В световното първенство канадците трябва да започнат от група „С“.

— Какво ще кажете за срещите на канадските професионалисти с европейски отбори?
— Това е стара история, която сега звучи като остроумна шега. В Швейцария чехословакият, съветският и шведският делегати съвместно с канадския представител изубиха часове за съставяне програма на мачовете. Когато дойде време за игрите, канадците се отказаха от тях. Те искат тези срещи да преминават като открити турнири (с участието на аматьори и професионалисти), но това би противоречало на правилника на нашата федерация. Ако един чехословаки отбор има пример изведнъж поиска да участва в състезанията за купата „Стеяли“, как мислите, ще го включат ли? Разбира се, не.
— В края на годината в САЩ трябва да

ОТГОВАРЯ АХЕРН

се състои турнир между клубовете за световната купа...

— Канадците няма да участват. Турнирът ще се състои без тях. В него ще се срещнат двата финалиста за купата на европейските шампиони и най-силният клуб на САЩ.

— Доволен ли сте от хода на подготовката за световното първенство по хокей на лед в Прага?

— Това ще бъде четвърто първенство, на което домакин е Чехословакия. Нямам никакви съмнения, че всичко ще бъде наред.

— Установени ли са никакви контакти между Световната федерация по хокей на лед и телевизията?

— Мисля, че да. Обаче ако решавах сам този въпрос, телевизията трябваше да заплати много повече за предаването на срещите

от световното първенство. Но само аз не мога да отстоявам това свое гледище.

— Кога ще бъде определена окончателно програмата на олимпийския турнир?

— Японските делегати ме информираха, че от поканиените в Сапоро отбори са потвърдили участието си само 10. Готвя се да изпратя покани за олимпийския турнир до отборите на ГДР, Унгария и България (6. р. — такива покани вече са получени). Програмата ще бъде окончателно приета след 10 декември 1971 г.

— Вашето мнение за сегашните правила на играта?

— Бях разочарован, когато техническата комисия прие канадските предложения и на леда се появиха 7 кръга за була (подновяване на играта). Въпреки че 70% от булите се правят на други места. Направиха и полукръг за съдиите, та да осигурят тяхната безопасност. Те са в опасност? Тогава дайте им пистолети! Нашите правила трябва да бъдат преди всичко строги и да изключват възможността за нещастни случаи. По старите правила са изиграни хиляди чудесни срещи и никога не е била пролята кръв. Когато играеха канадците, всички се оплакваха, че са много твърди, а сега често слушаме, че все нещо не достига на самите канадци...

ПАНОРАМА

От 1973 г. атлетите петобойци ще имат свое собствено състезание за европейската купа. Наред с това на последък вече се оформя мнението че 5-те дисциплини, застъпени в женския лекоатлетически петобой, не дават възможност за истинска проверка на състезателките. Например американската петобойка Джули Вернъс смята, че към сегашните 5 дисциплини трябва да се прибави бягане на 800 м и хвърляне копие. „В момента — казва тя — дисциплините са много малко. Човек не може да си позволи неуспешно представяне в някоя от тях, не бива да греши в нищо. Сегашният петобой е ориентиран към бързината и силата. Няма изпитание за скоростна издръжливост, издръжливост. Днес, когато дисциплината 1500 м стана и женска, в петобоя трябва да се включи поне 600 м гонето на 800 м.“

Руководителите на международните федерации по ония спортове, които понастоящем се практикуват само от аматьори, но не влизат в олимпийската програма, хранят надеждата че кампанията на председателя на МОК Бйвъри Брьндейдж срещу „професионализирането“ на редица олимпийските спортове може да доведе до отхвърлянето на някои от тях с програмата на бъдещите игри. Така ще се създадат възможности за подмяната им с други. Серioзно и надеждно например тръгна Световния съюз по водни ски. Макар и въвеждането след Втората световна война този спорт понастоящем вече се развива в страни от три континента — Европа, Америка и Австралия — и отговаря на условията на МОК за включване в олимпийската програма. Дъггодина по време на олимпийските състезания между ветроходци в Кил ще бъде устроена демонстрация с водни ски, в която ще бъдат обединени трите дисциплини на този спорт — слалом, скокове и фигурно пързалане. Целта на тая демонстрация е да се спечелят нови привърженици на водните ски.

Временното революционно правителство на Панама обещава допълнителна пенсия от по 300 долара месечно на всички панамски спортисти, които поставят световен рекорд — независимо в кой спорт и дисциплина. Освен това всички световни шампиони ще получават златния медал заслуги към отечеството.

При лекоатлетическите състезания от олимпиадата в Мюнхен ще бъдат използвани нов вид стартови блокове. Първата и най-важна подробност в конструкцията им е специалната електрическа система, свързана с микропроцесорен вътрешен блок, с чиято помощ всички спортисти ще чуват едновременно стартовия изстрел. Друга система ще маркира неправилните стартове. Когато кракът на спортиста се лепи от блокчето преди изстрела на стартера, една червена лампа ще ва и маркира нарушението.

По времето на европейското първенство в Хелзинки бяха взети предвид пробни от общо 59 състезания. Анализът им бе извършен вло и всички резултати са отрицателни, включително и пробата на фланделца Ваатаинен, около която предварително се бе вдигнал доста шум. След победата си на 10 000 м Ваатаинен бе обграден и понесен на ръце от голяма тълпа свои почитатели, ради които закъсня да се яви допълнителен контрол.

Бразилският град Сан Пауло е издал да организира летните олимпийски игри през 1980 г. Това бе общо неодавна от Педро Пала, директор на секретариата по култура, спорт и туризъм в щата Сан Пауло, който понастоящем подготвя подробен доклад за спортните състезания и бъдещото спортно строителство в града.

През 1964 г. в Инсбрук Л. Белоусов и О. Протопопов спечелиха първия златен олимпийски медал за съвременно фигурно пързалание. Оттогава настъпва тяхната емоционалност, архаичност и високата им техника... много от нашите представители изразителните възможности на спорт. Днес двамата „ветерани“ мечтаят и се готвят за нови стартиращи специална програма за олимпийския сезон. Но дали ще могат да изпълнят така, както през най-добрите си години? Това е основният въпрос, защото наистина сега новите на Белоусова и Протопопов не са едновременните. Появяват се нови двойки, които донесоха със себе си нови достойнства и свой собствен стил...

Важно спор, че на първо място сред тях са Ирина Роднина и Алексей Уланов (на първа страница). Победите им в трите последни световни първенства дават основания да се надяваме на златни медали и от Салерно. Още повече, че върху ледената площадка те винаги са се държали като истински бойци. Имах възможност да видя някои фрагменти от олимпийската програма на Роднина и Уланов. Спортистите са запазили очарованието на динамичния си, дъртък стил, характерен за тях още от първите им общи стъпки върху леда, който им спечели толкова много поклонници.

Не е правилно обаче да подценяваме другата съветска двойка — Людмила Смирнова и Андрей Сурайкин (снимката горе). На световното първенство в Лион те останаха на второ място. Но нали апетитът идва с яденето. Сега майсторството и на тая двойка значително е пораснало. Програмата на Смирнова и Сурайкин е доста сходна с програмите на Белоусова и Протопопов. И това е напълно обяснимо, защото на времето двамата младежи се учеха на фигурно пързалание от своите именити противници.

Кой ще победи в Салерно? От отговора на този въпрос ще зависи и обли-

НАСЛЕДНИЦИТЕ НА БЕЛОУСОВА И ПРОТОПОПОВ

Специално за „СТАРТ“ от АПН.

кът на фигурното пързалание през следващите години. Нали тъкмо шампионите диктуват модата, определят пътищата за развитие на един или друг спорт...

И така, от една страна, Роднина и Уланов, а от друга — Смирнова и Сурайкин. Ще се намеси ли някой друг в двубоя между тях? Не е изключено: обикновено олимпийските турнири носят много изненади. Със силни двойки разполага сега американското фигурно пързалание. Отлично впечатление правят фигуристите от ГДР. Да не забравяме и носителите на бронзов медал от тазгодишното европейско първенство Галина Карелина и Георгий Проскурин, които на свой ред навлязоха в спортна зрелост. Още в

началото на септември те имаха нова задължителна и свободна програма за олимпийските игри. Трите посочени двойки заедно с Белоусова и Протопопов образуват съветския „голям квартет“. Но би могло да се говори и за „квintет“, ако прибавим Татяна Шаранова и Анатолий Евдокимов, които се отличават с голямата си лиричност и тънко музикално чувство. Те вече са включвани в сборния отбор на СССР и продължават да съперничат на лидерите.

Започнах с двойките, защото тук успехите на съветското фигурно пързалание са най-големи. Днес обаче можем да разчитаме на медали и при мъжете. Сред тях надежда № 1 е Сергей Четверухин. Той вече беше

през миналата година състезавал се за златен медал от европейското и бронзов медал от световното първенство. Четверухин владее всички фигури от задължителната програма, не е казал последната си дума и в свободните упражнения.

Освен него в съветския отбор има още няколко талантили състезатели, способни да се борят за добро класиране на олимпиадата. Тук на първо място трябва да посоча Юрий Овчинников и Сергей Волков.

Стихия на Овчинников е свободната програма. През 1970 г. на европейското първенство в Ленинград той игра толкова динамично, че отстъпи само на шампиона О. Непела от Чехословакия. Логично е да се очаква, че и в олимпийската си програма Овчинников ще се помъчи да шифрова всички свои скокове, комбинации

и да го настроят другояче в свободното пързалание. Олимпийският сезон ще покаже дали е успял.

При жените позициите на съветските фигуристки не изглеждат обнадеждаващи. Елена Александрова, която преди няколко години даваше големи надежди, вече от два сезона престана да прогресира. Наистина има няколко млади спортистки, които биха могли да претендират за място в сборния отбор, но и те все още не се пързаят достатъчно добре, за да съперничат с най-добрите фигуристки от чужбина. Съветските тренъори внимателно наблюдават няколко съвсем млади състезателки с безспорен талант, които обаче едва ли ще излязат скоро на голямата арена.

Затова пък през последните години съветските фигуристки постигнаха внушителен напредък в танците на лед.

от скокове и разнообразни преходи, измислени с голямо майсторство. На предкът на Овчинников в задължителните упражнения е по-скромни, но непрекъснато продължава. Като има ме предвид, че от 1973 г. задължителната програма ще бъде значително съкратена, пред той фигурист се разкриват отлични перспективи.

За разлика от него Волков е най-силен в точното изпълнение на задължителните фигури и от тях обикновено получава солиден точков аванс. Това съвсем не значи, че не владее сложните скокове. Нищо подобно. Но в пързаланието му има известна сухота и академичност, които не позволяват да блесне в свободната програма. Няколко демонстративни съчета

За световното и европейското първенство отново се готвят Людмила Пахомова и Александър Горшков — най-добрата танцова двойка в света понастоящем. За съжаление танците не влизат в олимпийската програма, но подготовката на двукратните европейски и световни шампиони е наистина олимпийска. Както и в миналото първенство заедно с Пахомова и Горшков (снимката вдясно) ще участват вече неизвестните млади танцови двойки Татяна Войтюк — Вячеслав Жигалин и Елена Жаркова — Геннадий Карпоносков. Водоразделът между тях и новото поколение съветски танцьори е все още твърде голям.

Анатолий ЧАЙКОВСКИ

Гойко Митич: ДУБЛЪОРЪТ МИ СЕ КАЗВА ... СПОРТ

Той язди, плува, бяга, гребче, улавя томанката във въздуха, хвърля я и улучва, скача от кон на кон, от кон на клон, от клон на кон... Въпреки триковото богатство, с което разполага съвременното кино, Гойко Митич, главният индивидец на филмовата къща ДЕФА, е човек с изключителни спортни възможности.

Едва ли има спорт, който не е упражнявал младия югославски филмов артист. Гойко е научил да язди в бащиния си селски двор, на 12-годишна възраст играе гимнастика в училищния отбор, след това времето му пада в плен на футбола, ширва време да пребе увлечено по Дувна, увлича се от джудо и фехтовка, бягането, плуването, ските. Започва гимназия и постъпва във Висшето спортно училище в Белград. Тъкмо там го „отличават“ за филма — като дубльор на главни-

те изпълнители при езда, фехтовка, бокс и стрелба. Ръководителите на ДЕФА забелязват изключително надарения младеж и така ГДР става втора родина на Гойко Митич. От 1964 г. той е изпълнявал главните роли в 6 индиански филма — екранизации на най-известните романи на Ф. Купер. И винаги е вършил всичко сам, без дубльор.

Юношеската кинопублика го избира за свой герой. Гойко никога не пропуска случая да бъде заедно със своите млади почитатели. Когато вестник „Меркисе фолксциме“ го покана да участва в състезанието „Бягайте за здраве!“, той е сред ония 500 момчета, които прекарват неделната утрин в бягане и гимнастика.

Когато не е зает със снимачна работа, Гойко Митич тренира всеки ден по 1-2 часа в Мюселберген край Берлин. „Половин час крос,

след това гимнастика, силови упражнения по клоните на дърветата, отново бягане и в края няколко спринта — ето как изглежда всекидневната ми програма. Това ми е необходимо, иначе не бих се чувствувал добре. И ако всеки от нас макар само два пъти седмично по един час бяга и прави гимнастически упражнения, ще бъде здрав и силен. Няма лек, който може да замести спорта.“

— Коя е най-трудната от досегашните ви спортни задачи във филмите?
Гойко отговаря, без много да му мисли:
— Шестте ми индиански филма не изискваха толкова спортно умение колкото участие ми в научнофантастичния филм „Сигнали“. Бяхме облечени в истински космонавтски костюми и висяхме на въжета, когато в

привидно състояние на безтегловност трябва да се прехвърлим от една космическа станция в друга. Нужно беше изключително умение за контролиране на тялото и здравини мускули. Всеки, който не спортува всекидневно, би висял като мокър чувал на въжетата.

Гойко Митич никога не боледува — дори от настинка. „Винювик“ за това е също спортът. „Не се подсмивайте! — казва той — В ГДР има много възможности за поддържане на спортната форма. Имам предвид устройваните многобройни масови състезания, групите по гимнастика за домакини, училищата и работническите спортни колективи. Трябва само да се използват!“

ФУТБОЛЪТ ОТ БЛИЗКИ И ДАЛЕЧНИ СТРАНИ

МИЛАНО, специално за „Старт“

След като купата „Жул Риме“ стана вечна собственост на Бразилия, ФИФА реши да учреди нов трофей за победителите в световните първенства. За създаването на тая награда, наречена „Световна купа на ФИФА“, бе организиран конкурс. Представени бяха 53 проекта от всички краища на света. През юли т. г. организационният комитет на световното първенство публикува комюнике, в което се съобщаваше, че окончателният избор е направен и новата купа се изработва, но нейни снимки няма да бъдат публикувани, преди ФИФА да си осигури правото за репродукция.

Вече е край на ноември, а по този въпрос няма нови официални съобщения. Все пак специално за читателите на „Старт“ мога да изкажа някои собствени предположения. По всичко изглежда, че одобреният проект е на италианската фирма „Бертони“, чието представителство се намира на улица „Волта“ № 7 в Милано. Вече половин век фирмата произвежда купи, медали, значки и други спортни награди. Не можах да видя самия проект, който ще бъде реализиран от скулпторите и работниците на „Бертони“, но по всяка вероятност става дума за една „традиционна купа“, особено от художествена гледна точка.

Това обаче е само едната страна на въпроса, защото от известно време насам се води ново сражение за купата. Между авторите на представените по-рано 53 проекта има и един французин — Шарл Драго, в миналото известен спортист, а сега собственик на най-голямата френска фирма за производство на спортни

СВЕТОВНАТА КУПА НА ФИФА —БОРБАТА ПРОДЪЛЖАВА!

награди в Ница. Той не отрича художествените качества на изобретения от ФИФА проект, но твърди, че комисията не е могла да оцени достатъчно добре неговия проект — много по-сполучлив от политическа, хуманна и спортна гледна точка.

Както се вижда от приложената скица, според проекта на Драго трофеят трябва да представлява земния глобус, на който личат 4 континента (Австралия не е представена по понятни съображения). Глобусът се поддържа от четирима футболисти, чиито лица изразяват етнически те черти на различните раси: бяла, жълта, черна и червена. Проектът предвижда два варианта: четиримата футболисти се държат за ръка, за да изразят приятелството между народите; футболистите играят с възбуждаема топка, за да дадат израз на приятелството си посредством лоялността на играта.

Това засяга външния вид на купата. Но според Драго в самата купа — голяма или малка — всяка нация ще бъде представена с малка металическа топчица, съдържаща пръст от самата страна. Тези малки сфери ще бъдат вложени в големия глобус на купата, където ще има приблизително 95 сфери — колкото са участниците в квалифика-

циите за световно първенство. Според предложението на Драго, при някое голямо спортно събитие в съответната страна ще се вземе малко пръст от централните зони на територията и ще се постави в сферата. Този символичен жест ще се извърши от капитана на националния отбор по футбол, от най-младия или от най-възрастния и известен футболист. После сферата ще бъде изпратена в седалището на ФИФА, за да се затвори в големия глобус на трофея. Идеята на Драго е по такъв начин спортът да се утвърди като средство за сплотяване на младежта от нял свят.

За съжаление проектът на Драго се оказал твърде фантастичен за ръководителите на ФИФА, които предпочели една купа от традиционен характер. Но французинът не се предава. Той е разпростринал до всички членове на съответната комисия писма, в които обяснява, че не държи ФИФА да възложи изпълнението на проекта на неговата фирма. Нещо повече — заявява, че е готов да плати лично разходите за изработването на купата, които възлизат на около 12 000 долара, независимо на коя фирма ще бъде поверено изпълнението!

ФИФА не е казала нищо по този

въпрос, но Драго се надява, че предложението му ще бъде прието. Така светът ще има купа, която ще е истински символ на мира и на приятелството между народите.

ЛУИДЖИ СКАРАМБОНЕ

С НЯКОЛКО ДУМИ

„Ако здравословното ми състояние позволява, ще кандидатствам и догодина за председателското място във ФИФА“ — заяви на една неотдавнашна пресконференция сг Стенли Роуз. Следващият конгрес на Международната футболна федерация ще се състои през март 1973 г. в Париж и трябва да определи домакините на финалните турнири за световно първенство през 1978, 1990 и 1994 г. Както е известно, финалите през 1974 г. ще бъдат в ГФР, през 1978 г. — в Аржентина, а през 1982 г. — в Испания.

Изпълнителният комитет на УЕФА утвърди нови норми за броя на участниците от всяка страна в следващия турнир за Купата на УЕФА. С по 4 отбора ще бъдат представени Англия, ГФР и Италия, с 3 — Испания (сега има 4), с по 2 — Белгия, Франция, Югославия, Португалия и Шотландия (сега имат по 3). Запазват си правото да участвуват с по 2 отбора България, ГДР, Холандия, Австрия, Полша, Румъния, Швеция, Швейцария, Чехословакия и Унгария. Също с по 2 отбора (вместо с по 1, както е сега) ще бъдат представени Дания, Гърция, Норвегия, Турция и СССР. С по 1 отбор остават Албания, Финландия, Ейра, Сев. Ирландия, Исландия, Люксембург, Малта и Кипър. Така заедно с носителя на купата общият брой на участниците остава същият — 64 отбора.

В мача Италия — Швеция 3:0, който италианците осигуриха, участниците си в четвъртфиналите на турнира за европейско първенство, треньорът Валквареджи за пръв път след Мексико си позволи да направя съществени промени в състава. Вместо „възрастния“ Доменгини като дясно крило бе използван Манцола — и се справи добре с новите си задачи. Най-голямото откритие обаче бе полузащитникът Бенети от „Милан“, който заедно със съотборника си Ривера свърши изключително полезна работа в средата на терена. Бенети е играч от английски тип — твърд, настойчив и маневрен. Бойността му е чудесно допълнение към техниката на Ривера. След като изгодни отсъствие в националния отбор отново бе включен и „термичният“ Рива. Верен на себе си, той стана автор на 2 от трите гола. В близко бъдеще предстои Валквареджи да изпробва и някои нови играчи в защитната формация.

Футболистите на уругвайския първенец „Насионал“, носител на купата на южноамериканските шампиони за 1971 г., обявиха стачка, тъй като клубното ръководство не им плаща навреме възнаградите им. Въпросът е сериозен, защото става дума за солидна сума на обща стойност около 400 000 долара! Като се има предвид, че напоследък футболните мачове в Уругвай се посещават средно от 7—8 хиляди зрители, всички клубове са в незавидно финансово положение. „Насионал“ може да намери изход само ако продаде 2—3 от големите си „звезди“: голмайстора Артуро Чилийския полузащитник Прието, известното дясно крило Кубиля... За сега играчите отказват дори да стъпят на клубния стадион, макар че продължават тренировките си в един от обществените паркове на Монтевидео...

Вратарят на белгийския шампион „Стандарт“ Кристиан Пьо твърде често изпълнява дузните в полза на своя отбор. „Опитвам се да вляза в кожата на противниковия вратар — казва той. — Знам добре, че за да спаси удара, вратарят трябва да реагира предвзрително. Затова изчакам частица от секундата, за да разбера в кой ъгъл е решил да се хвърли, и стрелям в другия ъгъл!“ Просто, нали!...

ПЕТ МИНУТИ СЪС СТЕНЛИ МАТЮС

Сър Стенли Матюс е една от най-обаятелните фигури в световния футбол. Къде е той сега, с какво се занимава, какво мисли за любимата игра, с която се раздели чак след 50-та година от живота си? Ето един неотдавнашен разговор с Матюс, който дава отговор на всички тия въпроси.

— Какви са тайните на вашата жизненост, сър Матюс?
— Нямам никакви тайни. Всичко е само резултат на любовта ми към футбола и от строгия режим.
— Петдесет процента от всички футболисти могат да твърдят същото и въпреки това играят само до 30-годишна възраст...
— Ако футболистът престане да играе на 30 години, това означава, че е загубил своите илюзии или че тялото му вече не реагира своевременно на всичко.
— Смяя ли да попитам за възрастта ви?
— Сега съм на 55 години.

раст — сега той е 58-годишен...)
— Играете ли още?
— От време на време. Никога не отказвам, ако става дума за юбилеен мач. Още съм в състояние да играя цели 90 минути.
— Каква е разликата между футбола, който се е играл в младните ви, и сегашния?
— Днес футболът е много по-лесен. Не са нужни големи техники. Всеки младеж може да печели лаври, стига да има физически данни за футболист.
— Как се чувствувате като треньор тук, на остров Малта?
— Не съм треньор и никога няма

— Тогава какви функции изпълнявате в „Хайбърниънс“?
— Аз съм менажер и технически съветник. „Хайбърниънс“ има свои треньори.
— Как се озовахте в Малта?
— Пристигнах един ден като турист. Ръководителя на клуба научили това и, очаровани от мисълта, че мога да остана при тях, дойдоха при мен и започнаха да ме увещават. Не ми оставаше нищо друго, освен да се съглася и да подпиша договора.
— Коя от титлите ви създава повече радост: титлата „сър“ или титлата „най-възрастният футболист“?
— Втората. Първата не значи нищо.

Югославският археолог-любител Йосип Бритвич в продължение на 20 години се е занимавал с разчищането на една римска надгробна плоча от II век преди нашата ера, за да докаже, че още тогава, преди две хилядолетия, на Балканския полуостров се е практикувала игра с топка, която е твърде близка до съвременния футбол. Разбира се, първият аргумент в подкрепа на тая теза е топката в ръцете на младежа, изобразен върху надгроб-

— Англичаните ли са най-добри футболисти на света или смятате, че тяхната хегемония вече е свършила?
— Англия е една от първите велики сили във футбола. Мисля обаче, че в момента най-добър футбол играят бразилците. В Мексико англичаните можеха да се класират по-добре, но платиха данък на прекомерната си самоувереност. По-логичен би бил един финал Бразилия — Англия.
НА СНИМКАТА: Току-що е завършил прощаният мач на Матюс. Щастливият юбиляр е понесен на ръце от Яшин и другите футболни знаменитости. Това беше на 28 април 1965 година...

ПРЕДИ
2000
ГОДИНИ...

ната плоча. Обърнете внимание: топката е същата от шестоъгълни парчета — по същия начин, както днешните футболни топки. Редица други югославски археолози са на мнение, че на времето за изработването на такива топки се е използвала... кожа!

Надгробната плоча, за която става дума, е била проучвана преди 100 години от германския археолог Момсем, който споменава за нея в една своя статия. Сега югославянинът се е помъчил да докаже, че надписът е бил разчетен неправилно от германския археолог. Според Бритвич, плочата е била направена в памет на римски младеж, живял в онова далечно време на далматинско то крайбрежие, който е посвещавал доста от времето си на футболната игра. И това е логично, след като редица други паметници от онова време дават сведения, че по тия места са били разпространени ня-

ГОЛЯМАТА СТОЙНОСТ НА ЕДНА ДРУЖБА

Сто и пет египетски спортисти гостуваха в нашата страна от 18 до 24 т. м. по случай третата седмица на дружбата. Станала вече традиционна, тя и сега се превърна в спонтанна манифестация на взаиморазбирателството, искреното желание за сътрудничество и приятелство между младежта, спортистите и народите на АР Египет и НР България. Състояха се състезания по 8 вида спорт. По басейните, тенис-кортовете, тенисите и подиумите на столицата и на други наши градове се разгърна оспорвана борба, наситена с много драматизъм и интересни перипетии. Над всичко това обаче шефствуваше духът на приятелството, ат-

да се помни спортния ентусиазъм и пазелето на спортно-техническите и методически „тайни“.

— Още от стъпването на българска земя — сподели ръководителят на делегацията на АРЕ г-н Ел Шафел — ние бяхме обгърнати с такова внимание, обкръжени бяхме с такива топли чувства и искрени симпатии, че забравихме, че се намираме далече от родината...

Такива чувства са изпитали всички членове на египетската делегация, „нападнати“ още на аерогара София от пионерите, обсипани с червените карамфили и радушно сита на искрено ни благодарно отношение. Така бе в първия ден, така бе във втория, през цялата седмица на дружбата. И накрая, по време на заключителната вечеря в ресторант „Ропотома“, възгласът „Дружба“ многократно проехтяваше, за да запечатни най-характерното в съдържанието на третата поредна среща между спортните представители на Арабската република Египет и Народна република България...

Пред представителя на „Старт“ заместник-председателят на Върховния съвет на спорта на АР Египет Ахмед ел-Уатида бе любезен да сподели някои мисли за смисъла, задачата и целите на седмицата на дружбата и нейните перспективи за бъдеще:

„Ние сме две приятелски страни, които изграждаме социализма, като се стремим да направим живота на трудещите се приятен, по-разнообразен и по-състоятелен. Един от основните принципи на страните, строящи социалистическо общество, е да живеят във взаимно разбирателство, да се уважават, да си помагат, да се учат една от друга. Седмичните на дружбата между спортистите на България и Египет са призвани да дадат своя, и то немалък принос при осъществяване на тези принципи. Египетският народ, нашите младежи и спортисти оценяват високо подкрепата, която българските хора им оказват в борбата срещу империализма и шпионажа. Срещите между българските спортисти и техните египетски колеги носеха безезити не толкова на високите резултати, на майсторските

петските участия и третата седмица на дружбата и България се съжеляват за „привизената“ стойност на състезанията от програмата на срещата. Като представители на младежта на своите държави те знаят, че стойността на една дружба е неограничена! Сега ние сме отпразвили поглед към 1972 година, когато у нас ще се състои четвъртата седмица. На топлите чувства, на грижите, вниманието и любовта, с които бяхме прегрътнати заобиколяни, ние ще се постараем да дадем достоен реванш.“

НА СНИМКИТЕ: Председателят на ЦС на БСФС Трендафила Мартински и председателят на Върховния съвет на спорта на АР Египет и заместник-председателят на НОК Абдел Монсим Уахби (вляво) подписват протокола за спортен обмен и сътрудничество между НР България и АР Египет.

Из волейболната среща „Академик“ — АР Египет 3:1.

НОВОТО В НОВИЯ ВОЛЕЙБОЛЕН ШАМПИОНАТ

Макар очаквате с нетърпение първите срещи около волейболната мрежа. Много мода изтече от деня, в който армейците и волейболистите на „Левски—Спартак“ отново спечелиха републиканския шампионат. Но спонсорите и на двата състава като че ли не приключиха смирените миналогодишното първенство. И сега те отново обсаждат два волейболни корони.

Горди четиринадесет дена Марко Николов, оттогава секретар на нашата волейболна федерация, разказва за новото в новото първенство. Десетте жени и осемте мъжки състава са се срещли помежду си — не по четири дни, а по три пъти — два разменени гостуващи и в един турнир. За сметка на това в първеното за купата на НРБ този път ще видят и представителните състави.

Какво ново в отборите? При жените съста-

вите са почти без промени. Само в ЦСКА „Септ. знаме“ са се насочили към едно съвсем попълнение от девическия състав. А в „Академик“ ще видим една изключително перспективна състезателка — Афице Адемова, играла досега в „Етър“. Бърза, силна, отскоклива, покрила висок разред в лекоатлетическия петобой, студентката от ВИФ „Г. Димитров“ Адемова стои сякаш пред прага на голяма спортна кариера. Разбира се, условията, които ѝ се създават, са само половината — другото зависи от самата нея...

Треньорите? Макар и на всички да ни е ясно колко трудна и несигурна е работата с женски състави, болшинството треньори остават при „своите“. В. Господинов — при „Левски—Спартак“, Я. Янков — „Академик“, П. Милев — ЦСКА „Септ. знаме“, Цв. Каролев — „Славия“, К. Колев — „Ло-

комотив“, Н. Тасков — „Перник“, Ив. Батов и Й. Джилянов — в пловдивските „Марица“ и „Академик“, В. Иванов и Х. Замов — в „Ботев“ (Вр) и „Арда“.

Пловдивските отбори, „Арда“ и „Ботев“ вече стартираха с един „минитурнир“ в Кърджали. Наричат ги „вторият ешелон“. И това си е така. Затова им се отделят и броеви редове. След шестте мача най-доволни останаха състезателките от „Марица“ с три победи — в два петгеймови мача победиха „Академик“ и „Арда“ и с 3:1 — „Ботев“. С две победи са домакините, с една — студентките.

Мъжете започват на 7 ноември. И така волейболният шампионат 1971-72 г., който „опира“ и до олимпийските игри в Мюнхен, вече стартира и отсега нататък ще има ме удоволствието да го следим кръг след кръг...

ФИШЕР В НАСТЪПЛЕНИЕ

Изключително силната игра и феноменалните спортни резултати в турнира в Палма Майорка и мачовете срещу Тайманов и Ларс донесоха на Роберт Фишер славата на лего дим и мюзина предричаха, че Петросян едновременно ще съумее да направи повече от две-три мита в настоящия мач. Но във втората партия самоувереният американец бе разгромен, а зиниите му в първата, третата и до някъде в четвъртата партия изглеждаха съмнителни. Петросян доказа, че не случайно бе на върха на шахматния Олимп в продължение на шест години, и даже равният резултат от тези пет партии не отрази правилно показаното от двата съперници. И все пак не бива да се ценяват великолепните спортни качества, монстрирани от Фишер в трудните моменти. Очевидно е, че за да бъде победен Фишер, необходими по-силно действащи средства. Грешката на Петросян е, че той не използва максимално психологическите обстоятелства и създаде се благоприятни възможности за поведене в резултата. А както в шахматната игра, така и в мачовете действуват неумолимите закони на шахматната логика. В шестата партия Петросян разигра дебюта твърде смело и Фишер не само изравни, а даже погледна инициатива. Партията бе отложена в позиция, в която защитните ресурси не бяха малки, някои неточности в анализа позволиха на Фишер с прецизна игра да спечели. В следващата партия Фишер игра много силно в дебюта след това демонстрира по блестящ разностранния си талант във всички стадии на играта. Принуден да играе за победа всяка цена, в неделя Петросян претърпя поражение и при 5,5:2,5 т. вече може да се счита, че мачът е решен. Неговата задача е, че успя да докаже, че и Фишер е „свтен“, но и Роберт Фишер показа, че е доен да бъде противник на световния първо Борис Спасски.

Шахмайстор Владлен ПОП

МАЛКО УЧАСТНИЦИ И ДВАЖ ПО-МАЛКО ЗРИТЕЛИ...

лихме убедително със 7:2 точки! Но удовлетворението дойде не толкова от резултата, колкото от 19-годишния представител на „ЖСК—Спартак“ (Вн) Георги Тодоров (на снимката) в категория до 56 кг, който постави 7(1) рекордни постижения: повдигане — 110,5 (ст. р. — 110), изхвърляне — последователно 98, 101 и при извършен олт 103 кг (ст. р. — 97,5), изтласкване — 130,5 и 133 (ст. р. — 130), трибой — 342,5 кг (ст. р. — 337,5). Успехът на варненския шангист наистина е забележителен! Поставените от него нови рекорди са за юноши — ст. възраст, 103 кг — за мъже и европейски за юноши, 133 и 342,5 кг са също европейски за юноши.

● **НЕУДОВЛЕТВОРЕНИЕТО** дойде от малкия брой участници — 34 при младежите и 44 при мъжете?!... Един републикански личен шампионат със 78 състезатели, макар и повечето от тях първоразредници — това наистина звучи тревожно за спорт като вдигането на тежести, говори за недостатъчна учебно-тренировъчна работа в отделните окръзи и дружества. Малкото участници, които видяхме в столичната зала „Сливница“, свидетелствуват за стесняване масовата основа на спорт, който е сред първите ни по успехи на международното поле. Изграденият е толкова труд и амбиция висок авторитет на родната тежка атлетика трябва ревниво да се пазят и доразвива! А това ще стане само по пътя на по-нататъшното нейно масовизиране и повишаване изискателността в учебно-тренировъчния процес.

Веселин ЛЕСИНГЕРОВ

56:35 — шампионките от „Марица“ (Пд) продължават без грешка и след неделния мач с ЦСКА „Септ. знаме“.

БЕЛЕЖКА НА ДЕЖУРНИЯ РЕДАКТОР...

Трета година наблюдаваме републиканския студентски отборен шампионат по лека атлетика, рожба на осмия пленум на ЦС на БСФС. За трети път състезанията доказват... лошото състояние на първия студентски спорт във ВУЗ! Само две кандидатмайсторски (на скок височина Кр. Дачев и Л. Цветков—2 м) и десетина първоразредни постижения — значително по-малко, отколкото е броят на преподавателите-специалисти във ВУЗ! Това е един-

ственият „актив“. Не случайно „Академик“ загуба позициите си на водещи организация в атлетиката, а приносът му в националния отбор е повече от минимален...

А от този шампионат се очакваше да активизира атлетическата дейност във всички учебни заведения. Явно системата се нуждае от преобразование. Едно състезание в началото на пролетта и в края на есента е крайно недостатъчно и не стимулира вузовските атлети към целогодишна подготовка. Би било по-правилно и ефективно ако се възприеме следната система при участие на всички вузове: първи кръг през есента, втори през зимата в зала, трети през април и четвърти на общостудентските игри. Обогатяването на календара е важна предпоставка за прелом. А той е повече от необходим!

Безщастност с това може най-лаконично да се изразява картината на тазгодишния републикански личен шампионат за мъже и младежи (до 23 г.). Шампионатът започна оптимистично с единадесетте рекордни постижения през първия ден, но през следващите два дни много изживя деструктивна, че съревнованието губи всякаква привлекателна окраска... Показателното и отрицателното вървяха ръка за ръка, рекордните тежести от петък включиха олекнаха в събота и неделя пред погледа на петдесетина зрители.

Но да погледнем шампионата в неговия тридневен ход:

● **РАДОСТТА** бе през първия ден, когато в рамките на първенството се състоя двустранната среща между България и Арабската република Египет. Нашата формация бе издана втората ни гарнитура, излязла на първостепенно официално като „Б“ отбор. Спече-

...когато се измъкнахме от душовата, когато се стурна като ракета:
 — Видях го, Стив, висок е 230 сантиметра!
 — Спокойно, Били — каза му меко. — Трябва, високи 230 сантиметра, вече не се срещат.
 — Разждат се! Това е дявол знае какво! То е...
 — Призрак?
 — Ти виждал ли си призрак, висок 2 метра и 30 сантиметра?
 — Клиф се чука по челото.
 — Това е от слънцето, Били. Трябва да не го гледаш.
 — Къде го вижда? — започнах отново аз. — Като ще се смеем, нека да се смеем до края.
 — Преди десет минути влезе при декана. Споделяхме се. Помислихме. И, разбира се, всички мислехме едно и също. Вече две години нашият отбор не бе спечелил нито един мач в първенството на колежите. Миналата година ни напусна и треньорът. Неговата работа вървеше аз — капитанът на тима. А работите вървяха лошо, бяхме без шансове в бъдеще, защото в отбора ни нямаше нито един висок играч. Това даже ни утешава малко. Щом няма — няма... А колко повече мачове губи един отбор — толкова по-безболезнени стават за него пораженията. Ние вече ги чакахме спокойно... Но сега...
 Почти не забелязахме как се озовахме пред канцеларията на декана. Разбрахме това едва когато вратата се отвори и оттам излезе...
 Не, той изглеждаше съвсем нормално, както обикновен човек. Само че у него всичко беше по-голямо, отколкото у другите. Огромни плещи под спортната блуза. Огромни ръце. Силни и стройни крака. Широко, загоряло и удивително добродушно лице.
 — Бонжур — каза и леко ни се поклони.
 — Пръв се събуди Били.
 — Вие сте французин?
 — Не, швейцарец.
 — Швейцарец? Защо тогава говорите френски?
 — Не швейцарски!

ти имаш честта да беседваш с капитана на прославения отбор на Емерсън. Нито една победа за два сезона!
 Швейцарецът се намръщи, но после отново се усмихна.
 — Шегувате се, нали... Аз все още лошо разбирам вашия език... Истина ли е, че за две години не сте спечелили нито веднаж?
 — Е, да, но сега вие сте при нас! — нахвърля се в разговора и Били.
 — Само че аз не играя баскетбол...
 Това беше истински нокдаун.
 — Невъзможно! — извика Били. — Това е... това е... антихуманно! Къде се е чуло и видало младеж, висок 230 сантиметра, да не играе баскетбол?
 Пиер също се разстрои.
 — Аз наистина съжалявам много — каза той и изведнаж засия, — но аз съм много добър скиор!
 — Слушай, Пиер — каза аз, — тук, в Емерсън, никой не се интересува от ски. Тук играят баскетбол. Макар че и това не умеят добре да правят... А на тебе ще ти кажа: за да си нямаш никакви неприятности по време на следването, трябва да умееш да правиш едно елементарно нещо: да се добереш до противниковия баскет и да пуснеш топката в ринга.
 Швейцарецът дълго гледа към нашите лица — жадни, очакващи, настоятелни, и накрая се реши:
 — Ще опитам. Прощавайте.
 — Не „прощавайте“, а „довидане“, Пиер! — извиках аз. — Тренировката започва утре в 15,30 часа.
 На другия ден узнах, че той просто не се беше докосвал до нито един спорт, в който вземат участие ръцете. Само ски, футбол, кънки — сякаш нарочно ги беше избирал, за да ни ядоса.
 — Значи пак ще загубим — вдигна рамене Клиф Алберт.
 — Вие искате да кажете, че вече сте загубили мача? — запита Пиер.
 И тук Клиф просто не издържа:
 — Слушай ти, Вилхелм Тел, ти може би знаеш всичко за ските, но от баскетбол ни-

Илюстрация: Александър ДЕНК

Сърцето на гиганта

Разказ от Уилям МАКЕЛАР

...чужденски, изглеждаше, беше свикнал да му...
 — Просто защото швейцарски език не съществува и в моята страна говорят френски, немски и италиански. И тъй като живея в Канада, във Френска Швейцария, затова и говоря френски.
 — Моето име е Стив Уинтърс — каза аз.
 — Добре дошло у нас.
 — Тукто ми казват в неговата лапа и хостите ми срещат...
 — Много ми е приятно — каза той, — аз съм Пиер Жампе. Разказвах ми, че американците много обичат да се ръкуват. Но вие обаче не зарежете това...
 — О, не, Пиер — промърморих аз, масиращ ръцете си, — работата е там, че ние играем баскетбол и трябва да си пазим ръцете.
 — О, баскетбол! Вие играете баскетбол?

...щичко не разбираш! В отбора ни няма нито един висок играч. Как искаш да победим тези горили!
 Пиер дълго мълча. Сякаш търсеше много внимателно това, което имаше да ни каже. Когато започна, гласът му звучеше ниско и глухо:
 — Моят дядо, който живее в планините, казва: „Голям е човек не с ръста си, а със сърцето...“ И човек със сърце, па макар и да е съвсем малък, винаги има шанс за победа! Аз, Пиер Жампе, швейцарец, мисля сега за моята малка страна. Ние сме съвсем малък народ. И целият ни живот е борба за свобода с тези, които са много по-големи и по-силни от нас. Простете ми, но ако вие чакате поражението, то е обелятано ще дойде...
 Ние нямаше какво да отговорим. Пиер беше прав: нашите сърца бяха малки. Може би и не можехме да спечелим всичките си мачо-

...ве, но ние даже и не бяхме мислили, че можем да победим поне в няколко от тях.
 — Ела в петък вечер, Пиер. Ще играем с отбора на Джексън.
 — Благодаря. Те силни ли са?
 И тук аз казах фреза, която отдавна не бях казвал:
 — Не са по-силни от нас.
 В залата ни посрещна оглушителният рев на привържениците на Джексън. Те бяха на трето място във временното класиране и затова началните минути протекнаха спокойно, даже, бих казал, че братски и миролюбиво. Никой не се съмняваше в резултата. Но братските чувства изчезнаха само след пет минути. На площадката играеше един нов отбор на Емерсън...
 Отначало момчетата от Джексън се учудиха. После учудването им се смени със съмнение. Дойде и момент на истински страх... Когато полувремето завърши, зрителите просто не вярваха на очите си. На таблолото стоеше: Джексън — Емерсън 48:52.
 Но аз чувствавах, че след малко ще се срещнем с един нов „Джексън“. Ще загряват като зверове. Те имаха и резерви, а ние нямаше...
 — Пиер — обърнах се към швейцареца, — обличай екипа!
 — Ти забрави, Стив, че аз не умея...
 — Зная. Но ти трябва да си на площадката! И нашите противници трябва да те видят. Вземи в ръцете си топката и, да те упазя бог, не я изпусвай от ръцете си!
 Прошепах му, че не е необходимо да се загрява. Всичко беше просто: спокойно да премине през цялото игрище и да седне на пейката. Малко преди да започне играта...
 Той направи всичко точно така, както трябваше. Залата замря!
 Противниците ни започнаха играта сковано. Смущаваше ги резултатът от първото полу- време, смущаваше ги и Пиер, който старче-

...ше на нашата скамейка за резерви съвсем- телни. Едва когато се откъснахме с петнадесет точки, те се събудиха. И евансът ни започна да се гопи, независимо че ние играехме отчаяно. Нашите петнадесет точки постепенно станаха десет, пет, четири... Отчаяно поглед нах към часовника: оставаха две минути!
 Двадесет секунди преди края на срещата резултатът стана равен: 76:76. Поисках тайм-аут. Повиквах с пръст Пиер Жампе. Дадох му кратка инструкция. Вкарахме топката в игра и Пиер се устреми към противниковия кош с грацията на огромна котка. Драма джексънови защитници в отчаяние заподскачаха около него. И докато те се притискаха към Пиер, малкият Тим Кери се впусна към опразненото пространство. Почаках малко, дадох му един дълъг пас и Тим се оказа под противниковия кош сам-саменичък като Робинзон Крузо на своя остров. „Емерсън“ — „Джексън“ 78:76.
 — Какви работи стават! — възторжено бърбореше Клиф след мача. — Когато видях как тези двама охраняват Пиер, сякаш той е британската корона, сякаш да си умра от смях! Да знаеха, че пазят швейцарски скиор, който е видял баскетбол само преди една седмица...
 Пиер се усмихваше:
 — Добре че някой не ми подаде... После каза сериозно: — Но едно нещо не разбирам. „Джексън“, който победихте, изглежда много силен отбор. Защо досега не сте печелили?
 — Това е дълга история, Пиер — каза аз. — Но ако и в бъдеще губим — то ще бъде само след като напуснем площадката.
 Шампионата завършихме на четвърто място. Дадохме добри и лоши игри. Но никой вече не ни считаше за лесна плячка.
 Добре го е казал дядото на Пиер: „Голям е човек не с ръста си, а със сърцето“...“

Световният и олимпийски шампион Борис Майоров пред шанди на спортната книга. На втори план — спортният журналист и писател Г. Зиневски.

СЪВЕТСКИТЕ ПИСАТЕЛИ И СПОРТЪТ

Пример за дълбоко осъзната необходимост от особено внимание към спортната тема дават съветските писатели. Известно е, че никъде другаде спортът не е така масов, както в Съветския съюз, и че никоя друга страна не може да се похвали през последните десетилетия с повече успехи на международни състезания от всякакъв характер. Принос за всичко това имат и писателите. И това бе темата на моя разговор с Александър Кулешов, първи заместник-председател на Съвета за спортно-художествено за литература при управлението на Московската писателска организация. Няма да се спирам на това, какви са целите и задачите на този съвет. Искан ми се само да отбележа, че самото му съществуване вътре в писателската организация вече говори за сериозното, официално и отговорно отношение към този въпрос.
 Българските читатели не само познават името на Лев Касил, но са и чели доста негови произведения. Този популярен автор, който вече не е между живите, оставя след себе си не само своето художествено творчество, но и едно изключително ценно за спорта начинание — създаването на споменатия съвет. Неговите усилия за организирано, целенасочено обли-

жение на художествената литература със значимите човешки въздействия по спортните полета получи масова признателност, израз за която е и учредяването премия на негово име за най-добър млад вратар.
 Още редица съветски писатели, широко популярни и у нас, намират място за спорта в своето творчество. Наскоро в България гостува Сергей Михалков. Миналата година той получи Ленинска награда за своята поезия, предназначена за децата. В тези стихове срещаме твърде често и спортната тема.
 Евтушенко за пръв път отпечата свои стихове в „Советский спорт“. Рождественски съвщо обича спорта и има много стихотворения, посветени на живота на спортистите. Вече възрастният поет Тихонов има старо и трайно влечение към алпинизма, което се е отразило и в творчеството му.
 Разкази, повести, поеми, стихове със спортна тематика намират място почти във всички големи литературни списания. По-често ще ги открием обаче в „Юность“, в „Москва“ и др. Художествени материали редовно по местват и чисто спортните издания — „Советский спорт“, „Спортивная жизнь России“ и др.
 Издателство „Физкультура и

спорт“ напоследък пусна много книги, които бързо спечелиха широка популярност: разкази от Лев Касил, от Нагибин, от Кулешов, от Кикнадзе... Специална прижа както за съвета, така и за издателството е популяризирането на спорта сред децата от най-ранна възраст. Автори като Алексин и Розумовский пишат и за най-малките. А детският писател Юрмин създаде специална спортна енциклопедия.
 Виждаме колко разностранна и плодотворна работа вършат съветските писатели за стимулиране на спортния живот в огромната страна. Тяхната цел е непрекъснато да се повишава идейно-художественият критерий, да се привличат големи таланти. За тях това не е някаква „несериозна“ тема „далече от големите цели и задачи на изкуството“.
 ... За писателя една тема е толкова по-значима, колкото е по-популярна в обществения живот. И тъй като двестият съвет е нечужден без масов спорт, без благодарното спортно съперничество между различните нации, и литературата трябва да съсредоточи още повече вниманието си в тази насока.

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА 1972 Г.
 за илюстрирания спортен седмичник

Абонирането става във всички пощенски станции на страната, пълномощниците по печата в предприятията и при пощенските раздавачи в селата

ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ — 13 лв., за шест месеца — 6,50 лв. и за три месеца — 3,25 лв.

ТИРАЖЪТ Е ОГРАНИЧЕН!

Атанас ТЕНЕВ

екран

- 1 Тая скулптура на чехословака Зденек Немечек ще бъде отлята от алуминий и ще е висока 4 метра. С нея ще бъде украсен главният вход на спортната зала в парк „Юлиус Фучик“.
- 2 В Копенхаген се състоя маратонско бягане, в което заедно с мъжете участва и една жена — датчанката Кристен Карлсен (с № 37).
- 3 Експерименталната фабрика за сии в Талин направи хубав подарък на съветските олимпийци, които тая година ще могат да бягат с отличните нови „писалки“ марка „Естония-72“.
- 4 Организационният комитет на олимпиадата в Мюнхен показва различните видове облекло на персонала, който ще обслужва спортистите.
- 5 Младата слъпа англичанка Анита Солалпис вече е покрила тялото си с мазнина, която ще я защитава от студ. Но тоя немн опит да преплува Ламанша от английския към френския бряг бе неуспешен — силното вълнение в края на разстоянието принуди плувницята да се качи в придружаващата я лодка.

Старт

ЗА
ВАШИЯ АЛБУМ

«АЯКС» (АМСТЕРДАМ)

От този брой започваме да поместваваме цветни снимки и кратки данни за най-силните футболни отбори в света. Честта да открие новата ни рубрика има «Аякс» (Амстердам), у който понастоящем е купата на европейските шампиони.

„АЯКС“ (АМСТЕРДАМ)

Основан през 1903 година. Бил е 13 пъти шампион на Холандия (за пръв път през 1918 г., за последен път през 1970 г.) и 6 пъти е печелил националната купа. Но сител на купата на европейските шампиони за 1971 г. (2:0 на финала срещу гръцкия шампион „Панатинайкос“), финалист в същия турнир през 1969 г. (загуба с 1:4 от италианския „Милан“). Победител в турнира за купата „Рапан“ през 1962 г.

Състав (от ляво на дясно): прави — Сьондергард, Риндерс, Стий, Сурбнер, Крол, Сурендонк; клекинали — Кайзер, Сварт, Васович, Кройф, Мурен. (Отсъстват Нескенс и Хулсхоф, които играят обикновено вместо Сьондергард и Сурендонк.)

